

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

Ilham Aliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 141 (5861) 6 avqust 2019-cu il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Böyük zəfərlərə imza atılacaq qürurverici inkişaf

Prezident İlham Əliyevin son islahatları və qərarları tərəqqiyə
və vətəndaşların rifahının yüksəlməsinə xidmət edir

"Azərbaycanda məktəblər
arasında olimpiada hərəkatı
ildən-ilə geniş vüsət alır"

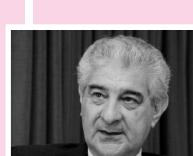
3

Türkdilli Dövlətlərin
Əməkdaşlıq Şurasının VII Zirvə
Görüşünün keçirilməsinə dair
Tədbirlər Planı təsdiqlənib

3

Əli Əhmədov: ""Müxalifət"" adı
altında anti-milli qrup
formalaşıb"

3

Ermənistanda növbəti etiraz
aksiyası keçirilərək

4

Azərbaycan Qoşulmama
Hərəkatına sədrlik edəcək

6

"Prezidentin siyasetinin
təməlində vətəndaşın daha
firavan yaşaması dayanır"

9

8

"Azərbaycanın artan
potensialı istehsalın və
ixracın
genişləndirilməsinə
böyük imkanlar açır"

11

Hələ də cavabı
verilməyən sual -
Əli Kərimlini kim
maliyyələşdirir?

13

"FEYKTUBER" LƏRİN
SAXTAKARLIQLARI
HAQQINDA...

Son günler ölkənin siyasi, sosial-iqtisadi və ictimai həyatında baş verən mühüm hadisələr bunu deməyə əsas verir ki, Azərbaycan 2019-cu ilə uğurlu start verib və uğurla da başa vuracaq. İyulun 31-də Prezident İlham Əliyevin Sədrliyi ilə cari ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi yekunları bir daha təsdiq etdi ki, Azərbaycan innovasiyalar, müasir idarəetmə və liberal iqtisadiyyat yolu ilə inkişafdadır.

Dövlətimizin imkanları genişləndikcə, daxili siyasetin əsas istiqamətlərindən olan sosial siyaset, eləcə də, əhalinin rifah halının yaxşılaşdırılmasına yönələn tədbirlər özünü daha qabarıq şəkildə, günün tələblərindən irəli gələn forma və məzmunda göstərməyə başlayır. Məhz Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin ilin əvvəlindən başlayaraq imzaladığı fərman və sərəncamlar, bu gün onu deməyə əsas verir ki, 2019-cu il də böyük sosial səmərəlilik ilə olaraq uğurla başa çatacaq.

Azərbaycan dünyada ən islahaçı ölkədir

Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan kompleks islahaclar Azərbaycana, ilk növbədə, "dünyada ən islahaçı" ölkə imicini qazandırib. Azərbaycan müstəqilliyi dövründə dövlətçiliyin möhkəmləndirilməsi, idarəetmenin təkmilləşdirilməsi üçün daim islahaclar keçirib və günün tələblərinə cavab verən bir sistem yaratmağa çalışıb. Struktur islahaclar ile bağlı atılan addımlar, bir daha göstərir ki, Azərbaycanda çəvik idarəetmə sisteminə böyük maraq var və bu siyaset bundan sonra da davam etdiriləcək.

Hər bir dövlətin əsas funksiyalarından biri əhalinin sosial müdafiəsini təşkil etmek, maddi nemətlərin ədalətli bölgüsünə nail olmaq, daxili siyasetin sosialyönümlüyünü ön planda saxlamaq və vətəndaşların sosial rifah halını yaxşılaşdırmaqdən ibarətdir. Keçirilən müşavirədə də dövlət başçısı Azərbaycanda dövlətin daim öz vətəndaşına qayğı ilə yanaşlığını, onun rifahının yüksəldilməsini, sosial problemlərinin həllini prioritet vəziyyə kimi gördүünü və bu istiqamətdə məqsədönlü siyaset həyata keçirdiyini vurğulayıb.

Elə dövlət başçısının müvafiq fərمانları ilə şəhid hərbi qulluqçuların vərəsələrinə 11 min manat məbleğində birdəfəlik ödəmələrin verilmesi də ölkə Prezidentinin növbəti humanist təşəbbüsü kimi qiymətləndirilir. Yanvarın 28-də Prezident İlham Əliyevin və xanımı, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın Prezident Sarayında şəhid ailələri ilə görüşləri də bir daha təsdiqlədi ki, dövlət başçısı ölkəmizin arazi bütövülüyü uğrunda döyüşlər də şəhidlik zirvəsinə ucalmış və qazi olmuş şəxslərə hər zaman diqqət və qayğı gösterir.

Bu baxımdan, dövlət başçısının yeni sosial paketi kimi təqdim olunan 18 iyun 2019-cu il tarixli sərəncamları, minimum pensiyaının artırılması üçün yeni qanunvericilik təşəbbüsü vətəndaş rifahı namine atılan mühüm yeni addımlardır. Dəfələrlə Azərbaycanın sosial sahəyə çox böyük diqqət göstərən ölkə olduğunu qeyd edən Prezident İlham Əliyev demişdir: "Biz ölkəmizde bazar iqtisadiyyatı prinsiplərini sosial ədalət prinsipləri ilə birləşdirə bildik və hesab edirəm ki, Azərbaycanın uğurlu inkişafı, məhz buna söylenir". Bunun neticəsidir ki, Azərbaycan hazırda güclü iqtisadiyyata, güclü orduya, dünya birliyində güclü mövqeyə malik olmaqla yanaşı, güclü sosial siyasetə də malik olan bir ölkəyə çevrilir. Aparılan siyasetin mərkəzində isə Azərbaycan vətəndaşı, vətəndaş rifahının təminatı prinsipi dayanır və bu prinsip iqtisadi dividendlərin, ilk növbədə, əhalinin rifahına yönəldilmesi, əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində ardıcıl addımların atılması ilə təsdiqini tapır.

Dövlət başçısı müşavirədə birinci paket-

Böyük zəfərlərə imza atılacaq qürurverici inkişaf

Prezident İlham Əliyevin son islahacları və qərarları tərəqqiyə və vətəndaşların rifahının yüksəlməsinə xidmət edir

**Prezident İlham Əliyev
Donald Trampa
başsağlığı verib**

Prezident İlham Əliyev Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti Donald Trampa başsağlığı verib. Başsağlığında deyilir: "Hörməti cənab Prezident. Texas, Ohayo və Illinois ştatlarında törədilmiş silahlı hückumlar nəticəsində insan tələfati və yaralanınanlar barədə xəbərdən olduqca kədərləndim.

Bu dəhşətli hadisələr ilə əlaqədar Sizə, hələk olanların ailələrinə və yaxınlarına, bütün Amerika xalqına öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından dərin hüznlə başsağlığı verir, yaralananların tezliklə sağalmasını arzulayıram".

tin 3 milyon vətəndaşın maaş, pensiya, sosial müavinişlərinin artırılması, mühüm sosial məsələlərin həllinə 1,6 milyard manatın yönəldildiyinin nəzərdə tutulduğunu və icra olunduğunu vurğulayıb. Eyni zamanda, ikinci paketin icrası ilə bağlı hazırlıq işləri tamamlandıqını, sentyabrın 1-dən minimal emək haqqının 250 manata çatdırılması, əlavə olaraq, 400 min nəfərin maaşının 20-50 faiz artırılması, 750 min pensiyaçıya verilən vəsaitin oktyabrın 1-dən yüksəldilməsinin nəzərdə tutulduğunu bildirmişdir. Eyni zamanda, hər iki paketin ümumi məbleği cari il üçün 2,3 milyard manat, gələn il üçün isə, daha 3 milyard manat, ümumilikdə, 4,2 milyon vətəndaşın əhatə edilməsini və 5,2 milyard manatın sərf olunmasını nəzərdə tutur.

Göründüyü kimi, sosial sahə üzrə görülen işlər, bir tərəfdən, Azərbaycan dövlətinin gücünü, digər tərəfdən də, Azərbaycan Prezidentinin həyata keçirdiyi siyasetin effektivliyini və reallaşdırılan islahacların yüksək praktiki nəticələr verdiyini göstərir.

Təkcə onu demək kifayətdir ki, Azərbaycanda minimal pensiya 72 faiz artırıldığına görə, ölkəmiz minimal pensiya üzrə aliciliq qabiliyyətinə görə, MDB-də birinci olacaq. Minimal emək haqqının 250 manata çatdırılmasıdan sonra isə, Azərbaycan bu göstərici üzrə MDB-də ikinci sırada qərarlaşmışdır.

Bütün bunlar Azərbaycan Prezidentinin əhalinin rifahının yüksəlməsi məsələsinin prioritət sahə kimi diqqətdə saxladığı, artıq bu istiqamət üzrə çox böyük işlər görüldüyü və qarşidan gələn illərdə bu tendensiyanın qorunub-saxlanacağına bir daha təsdiq edir.

nü və qarşidan gələn illərdə də bu tendensiyanın qorunub-saxlanacağına bir daha təsdiq edir.

Müasir Azərbaycanın simasını əks etdirən yeni mərkəzlər

Qeyd edilənlərlə yanaşı, Prezident İlham Əliyevin sosial islahaclar programı əmək, məşqulluq, sosial müdafiə sahələrində idarəetməlik və əhaliyə xidmətlərin təkmilləşdirilməsinə, müasir və innovativ iş prinsiplerinin tətbiqi sahəsində yeni irəlliyəşlərə imkan yaradıb. Dövlət başçısının 9 avqust 2018-ci il tarixli Fermanı ilə Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyində yaradılan DOST Agentliyinin ("Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat Agentliyi") məqsədi məşqulluq, əmək, əllilik və sosial müdafiə sahələrində xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi, bu xidmətlərdə şəffaflığın artırılması, innovativ həll yollarının tətbiqi və vətəndaş məmənunluğunu təmin edilməsidir. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü olan DOST layihəsi dövlət sosial xidmətlərinin vahid platformadan, "bir pəncərə"dən, tam şəffaf və operativ, vətəndaş rahatlığı və nəzakətlilik prinsipi və sadə prosedurlar əsasında təqdim olunmasına şərait yaradıb.

Cari il mayın 9-da Prezident İlham Əliye-

vin və Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə DOST Agentliyinin və ilk "DOST" Mərkəzinin açılış mərasimində çıxış zamanı dövlət başçısı "Bizim siyasetimiz, demək olar ki, DOST mərkəzlərində öz eksi ni tapır - islaha, innovasiya, korrupsiyaya, rüşvetxorluğa qarşı mübarizə, yeni texnologiyalar, genclərin bu işlərə cəlb olunması, könüllülərin fəaliyyəti. Yəni bu mərkəzlər müasir Azərbaycanın simasını əks etdirir və ölkəmiz, məhz bu yolla inkişaf etməlidir. Müasirlik, yenilik, islahaclar, genclərin bu işlərə böyük dərəcədə qoşulmaları ölkəmizin inkişafına xidmət göstərəcək". Bütün bunlar Azərbaycan Prezidentinin əhalinin rifahının yüksələsi məsələsini prioritət sahə kimi diqqətdə saxladığını, artıq bu istiqamət üzrə çox böyük işlər görüldüyü və qarşidan gələn illərdə bu tendensiyanın qorunub-saxlanacağına bir daha təsdiq edir.

Bütövlükdə, Azərbaycanda regionların sosial-iqtisadi inkişafı davamlı xarakter daşıyır və əldə olunan nailiyyətlər də bunu təsdiqləyir.

Bütün bunlar isə xalqımız, dövlətimiz və Vətənimiz üçündür. Yəni görülən bütün işlər bizi qələbəyə - parlaq işləgi geleceyə aparır. Əminliklə deyə bilərik ki, bu program regionların sosial-iqtisadi inkişafında çox mühüm rol oynayacaq və Azərbaycan ölkə Prezidenti İlham Əliyevlə hələ çox böyük zəfərlərə imza atacaq.

RƏFIQƏ KAMALQIZI

"Azərbaycanda məktəblər arasında olimpiada hərəkatı ildən-ilə geniş vüsət alır"

Azərbaycanın Birinci Vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva Bakıda keçirilən 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının iştirakçılarına rəsmi məktub ünvanlayıb. SİA-nın məlumatına görə, təbrik məktubunu Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının açılış mərasimində Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının humanitar siyaset məsələləri şöbəsinin müdürü Fərəh Əliyeva oxuyub. Təbrik məktubunda bildirilir: "Öziz və hörmətli olimpiada iştirakçıları! Sizi - dünyanın müxtəlif guşələrində Bakıya toplaşmış 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının iştirakçılarını səmimi qəlbən salamlayır, hamınıza uğurlar arzu edirəm.

Ümidvaram ki, olimpiada informatika sahəsinin yeni istedadlarının üzə çıxarılması, gənclərin informatikaya maraqlarının daha da güclənməsi və təmsilci ölkələrin sıralarının genişlənməsi işinə öz töhfəsini verəcək".

Müraciətdə qeyd olunur ki, biliklərə əsaslanan cəmiyyətin formallaşdırıcı və rəqəmsal bacarıqların son dərəcə zəruri olduğu indiki dövrde informasiya kommunikasiya texnologiyaları elmi potensialın vacib göstəricilərindən birinə çevrilmişdir. Informasiya iqtisadiyyatda, elmde

ve cəmiyyət həyatında böyük əhəmiyyətə malikdir. Dünya informasiya şəbəkəsinin yaradılması isə kompüter biliklərinin rolunu xeyli artırmışdır: "31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası bu baxımdan qarşınızda yeni üfűqlər açır. Kompüter elmləri üzrə ən mötəbər müsabiqələr arasında özünəməxsus yer tutan bu bilik yarışı arzularınızın gerçekləşməsi və həyat yolunuzun müəyyənələşməsinə ciddi təsir göstərəcək".

Müraciətdə daha sonra bildirilir: "Hazırkı olimpiadanın Azərbaycanda təşkili təsadüfi deyil. Belə ki, informasiya cəmiyyətinin qurulması istiqamətində mühüm addımlar atan

ölkəmizdə məktəblər arasında olimpiada hərəkatı ildən-ilə geniş vüsət almaqdadır. Məktəblilərimiz beynəlxalq olimpiadalarda öz müvəffeqiyətlərinin davamlı inkişafına nail olaraq son illər ərzində ümumilikdə 160 medal qazanmışdır. Bu olimpiada günlərində siz eyni zamanda Azərbaycanın keçmiş, bu günü və zəngin tarixi, mədəni dəyərləri ilə yaxından tanış olmaq, eləcə də yeni-yeni dostlar tapmaq imkanı eldə edəcəksiniz. Olimpiadanın uzun illər hər birinizin yaddaşında xoş xatirə kimi qalacağınə eminəm. İnanıram ki, size bəslənən ümidi gələcək fealiyyətinizdə layiqincə doğruldacaqsınız".

Fərhad Bədəlbəyli: "Qəbələ festivalı ahəngdar musiqi keyfiyyəti ilə diqqəti cəlb edir"

Musiqinin gücü qüdretli və sərhədsizdir. Qəbələ festivalı dünyanın müxtəlif ölkələrindən gələn məşhur solistlərin, ansambların ifası ilə mənəvi yaxınlığımızı hiss etməye imkan verir. Festivalın əsas missiyası məhz bundan ibarətdir. AZERTAC-ın bölgə müxbiri xəber verir ki, bu sözürlü jurnalistlərə müsahibəsində Üzeyir Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasının rektorlu, SSRİ Xalq artisti, XI Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalının bədii rəhbəri Fərhad Bədəlbəyli deyib.

Festivalın ildən-ilə böyüyən auditoriyası və ahəngdar musiqi keyfiyyəti ilə diqqəti cəlb etdiyini vurğulayan musiqiçi bildirib ki, bu festival artıq 11 idir Azərbaycanın dilbər güşəsində, füsunkar təbəti olan Qəbələ şəhərində keçirilir. Festivalın keçirilməsinə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva yaxından kömək göstərirler. Azərbaycan mədəniyyətinin təbliğine xidmət edən və gözəl ənənəyə çevrilən Qəbələ festivalı ölkəmizin musiqi ənənələrinin dünyada tanıdılması üçün çox yaxşı vəsitədir.

Builkı festivalın da bir neçə əlamətdar hadisə ilə yadda qalacağının vurğulayan festivalın bədii rəhbəri deyib: "Prezident İlham Əliyevin Sərəncamı ilə 2019-cu il ölkəmizdə "Nəsimi ili" elan edilib. Dahi Azərbaycan şairi İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyi ilə əlaqədar ölkəmizdə və onun hüdudlarından kəndə silsilə tədbirlər keçirilir. Məhz bu səbəbdən XI Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalının açılış mərasimində "Nəsimi ili" çərçivəsində tamaşaçılara maraqlı program təqdim edildi. Konsertdə Fikret Əmirovun ölməz əseri "Nəsimi dastanı" baletində süita səsəndirildi. Builkı festival həm də, dünya şöhrəti pianoçu Oksana Yablonskayanın 80 illiyinə həsr olunan konsert programı ilə yadda qalacaq".

Naxçıvan şəhərində inşa olunan məscid kompleksində işlər davam etdirilir

Naxçıvan şəhərində inşa olunan məscid kompleksində işlər sürətə davam edir. AZERTAC-ın Naxçıvan bürosu xəber verir ki, iki minarəli və 15 günbəzli məsciddə əsas tikinti işləri başa çatdırılıb. Şərqi memarlıq üslubunda inşa olunan məscidin günbəzlərinin hündürlüyü 12, minarələrinin hündürlüyü isə 40 metrdir. Məscid kompleksinin sahəsi 6400 kvadratmetrdir. Eyni vaxtda 2 min nəfərin ibadət edəcəyi məsciddə qadın və kişi-lər üçün nəzərdə tutulmuş ibadət zalları, eləcə də mədrəsə olacaq.

54 mindən çox abituriyent ixtisas seçimi ərizəsini təsdiqlədi

Ali təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarında müsabiqə şərtlərini ödəyən abituriyentlərin ixtisas seçimi davam edir. Dövlət imtahan Mərkəzinin saytında yer alan məlumatda deyilir ki, dünən saat 12:55-ə olan məlumatə əsasən, I ixtisas qrupu üzrə ümumilikdə 15829, II ixtisas qrupu üzrə 13121, III ixtisas qrupu üzrə 16952, IV ixtisas qrupu üzrə 4135 nəfər ərizəsini təsdiqləyib. V qrup üzrə ərizəsini təsdiqləyənlərin sayı 5136 nəfərdir. Xatırlaqla ki, ərizə qəbulu avqustun 6-da saat 23:59-da başa çatacaq.

Türkdilli Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının VII Zirvə Görüşünün keçirilməsinə dair Tədbirlər Planı təsdiqlənib

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyev Bakıda Türkdlili Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının VII Zirvə Görüşünün keçirilməsi ilə bağlı Tədbirlər Planının təsdiq edilmesi haqqında sərəncam imzalayıb. AZERTAC xəber verir ki, sərəncama əsasən, Zirvə Görüşünün keçirilməsi üzrə İşçi qrupu yaradılacaq. Sərəncamda Tədbirlər Planında nəzərdə tutulan işlərin yerinə yetirilməsi üçün müvafiq qurumlara tapşırıqlar verilib. Qeyd edək ki, Türkdlili Dövlətlərin Əməkdaşlıq Şurasının VII Zirvə Görüşü oktyabrın 14-15-də Bakıda keçiriləcək.

Əli Əhmədov: "Müxalifət" adı altında anti-milli qrup formalaşıb"

Müxalifət maraqlı xərici qüvvələrlə birləşərək və onların tapşırıqları əsasında Azərbaycana qarşı şər, böhtan, yalan üzərində qurulmuş total kampaniyaya başlayıb. Məqsəd ölkəmizin davamlı inkişafi yolunda əngel yaratmaq, insanların rifahının yaxşılaşdırılması üçün həyata keçirilən layihələrin müsbət təsirini azaltmaq, Azərbaycanın imicinin üzərinə kölgə salmaqdan ibarətdir. Mahiyyət etibarilə milli maraqlarımıza zidd olan ne varsa, onu etməye hazırlırdılar və məmənuniyyət edirlər. Gücü və təsiri az olsa da, müxalifət tarixdə lənətlənmiş "beşinci kalon" roluna hazır olduğunu da lazımi ünvanlara çatdırıb. Beləliklə də, "müxalifət" adı altında anti-milli qrup formalaşıb, fealiyyət göstərir. Ortada nə proqramları var, nə strategiyaları, nə ictimai dəstəyi, nə də insanların azaciq olsa da inamını qazanmış liderleri. Görünən qeyri-sağlam siyasi iddiaları, bu iddiaları həyata keçirmək naminə ən çirkin formalara el atmaq istəyi, milli maraqlarımıza böyük təhlükə olan qüvvələrlə iş birliyinə hazır olmalıdır. Müxalifətin bütün fealiyyətinin xaricdə cəmləşməsi, xarici qüvvələrin dəstəyi ilə geniş təbliğat şəbəkəsi yaratması, həmin qüvvələrin səyləri ilə sabitliyi, əmin-amarlılığı pozulan ölkələrdə sınaqdan çıxan üsul və metodlardan istifadə etməsi rəqabət mübarizəsində onun siyasi metodlara deyil, diger metodlara istinad etmək niyyətlərindən xəber verir. Müxalifətin aqressiv, qeyri-konstruktiv qanadına mənsub olan təmsilçilərinin tez-tez zorakılıq çağırışları etmesi, xalqı üsyanaya səsleyən təbliğatın aparılması buna əyani misaldır. Burada Prezident İlham Əliyevin may ayında Respublika günü münasibətlə toplantıda Azərbaycana qarşı qeyri-sivil təbliğatın aparılması barədə fikirlərini xatırlatmaq yerinə düşərdi. Nəticədə məqsəd və fealiyyət formalarına görə siyasi təşkilat kimi çıxış etməli olan müxalifət qeyri-siyasi və qeyri-konstruktiv ünsürlərə çevirilir. Bu gün Azərbaycanda müxalifət dedikdə, çox təessüf ki, əsasən məhz belə mənzərə və iştirakçılar göz öününe gəlir". Bu sətirlər Baş nazirin müavini, Yeni Azərbaycan Partiyasının Sədr müavini - İcra katibi Əli Əhmədovun rəsmi facebook səhifəsindəki "Daha sıx birləşmək, səfərber olmaq zamanıdır" sərlövhəli meqalesində yer almışdır.

Əli Əhmədov daha sonra qeyd edir ki, müxalifətin qeyri-sağlam və qeyri-konstruktiv qüvvəyə transformasiyası səbəbindən bütün milli qüvvələrin birləşib səfərber olması, dövlətçiliyin və sabitliyin keşyində dayanmasının aktuallığını kəsb etməyə başlayıb.

"Yeni Azərbaycan Partiyası Azərbaycanda siyasi mübarizənin sivil, demokratik formalarının bərqərar olmasına məstənsəx xidmətlər göstərib. Bugünkü uğurlarımızın qorunub saxlanması, gələcək uğurlarımızın isə təmin edilməsi namənə həmin ənənələr davam etdirilməli, siyasi mübarizənin çirkin və təhlükeli üsullardan təmizləməsi, "müxalifət" adı altında anti-milli cəbhənin yaranmasının qarşısının alınması sıralarımızın daha da güclənməsini tələb edir. İnanıram ki, Yeni Azərbaycan Partiyası özünün gücünü, səfərberliyi, qətiyyəti, dövlətə və Prezident İlham Əliyevə sedaqləti ilə bütün anti-milli qüvvələrin qarşısında keçilmez manea olacaq, onların bütün təxribat cəhdlerinin qarşısını alacaq, yalan, böhtan, şayiə üzərində qurulmuş təbliğatına Azərbaycanın bu gününü əks etdirən, parlaq gələcəyindən xəber verən reallıqlar əsasında tutarlı cavab verəcək. Biz doğru yoldayıq. Bu yolda fədakarlığa dəyər və Yeni Azərbaycan Partiyasının bütün fəal üzvlərini, gəncləri yeni fədakarlıqlara səsləyirəm" - deyə, Baş nazirin müavini Əli Əhmədoq qeyd etmişdir.

6 avqust 2019-cu il

31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının açılış mərasimi keçirilib

IOI 2019 · BAKU AZERBAIJAN

Avqustun 5-də Bakı Kongres Mərkəzində 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının açılış mərasimi keçirilir. Heydər Əliyev Fonduñun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva mərasimdə iştirak edib. Əvvəlcə Azərbaycan Respublikasının dövlət himni səsləndirilib.

AZERTAC xəber verir ki, Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının humanitar siyaset məsələləri şöbəsinin müdürü Fəreh Əliyeva Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyevanın 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının iştirakçılarına ünvanladığı təbrik məktubunu oxuyub.

Tədbirdə Təhsil naziri, "IOI 2019"un sədri Ceyhun Bayramov ölkəmizdə bu cür nüfuzlu tədbirin təşkilinin əhəmiyyətini qeyd edib. Nazir "IOI 2019"a kimi qət edilən uzun yoldan, görülən işlərdən danışır. Bildirib ki, bu gün ölkənin təhsil sisteminin başlıca vəzifələrindən biri insan kapitalının inkişafına nail olmaq, eyni zamanda, IKT və virtual tədrisin, kompüter şəbəkə biliklərinin rolunu artırılmasını təmin etmekdir.

Ölkəmizin beynəlxalq olimpiada uğurlarından söz açan Təhsil naziri beynəlxalq

olimpiadanın Azərbaycanda keçirilməsinin informatika sahəsinin inkişafına töhfə verəcəyini vurğulayıb.

ADA Universitetinin rektoru, səfir, "IOI 2019"un fəxri sədri Hafiz Paşaev bildirib ki, olimpiadanın təşkilində əsas məqsədlərdən biri informatika sahəsində qabiliyyətli gəncləri tanıtmaq və kompüter elmlərinin vacibliyini gənclərə çatdırmaqdır.

Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasının prezidenti, professor Qreq Li "IOI 2019"un açılış bəyannamesini diqqətə çatdırıb, yarışmanın dəyeri barədə söz açıb.

Olimpiadanın rəsmi qlobal sponsoru "Acer"ın Rusiya, Şərqi Avropa və Türkiye üzrə vitse-prezidenti Qrigori Nizovski "Acer" və "IOI" eməkdaşlığından danışır.

Daha sonra "IOI 2019"un 88 ölkə və regiondan nümayəndə heyətləri təqdim edilib.

Açılmış mərasimində 1989-cu ildən bəri keçirilən bütün Beynəlxalq İnformatika Olimpiadalarının loqolarının eks olunduğu, "IOI"nin rəsmi sponsoru "ACER"in fəaliyyətinin və Bakıya həsr olunmuş videoçarxlar nümayiş olunub.

Tədbir bədii hissə ilə davam etdirilib.

Qeyd edək ki, 31-ci Beynəlxalq İnformatika Olimpiadası avqustun 11-dək davam edəcək. Ölkəmizdə ilk dəfə keçirilən Beynəlxalq İnformatika Olimpiadasında Azərbaycan komandası da daxil olmaqla, 88 ölkə və regiondan 600-dən çox şagird, müəllim və ekspertdən ibarət rəsmi nümayəndə heyətləri iştirak edirlər.

Olimpiada Təhsil Nazirliyinin təşəbbüsü, ADA Universiteti, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi və digər dövlət qurumlarının dəstəyi ilə keçirilir. Olimpiadanın rəsmi qlobal sponsoru "Acer" şirkətidir. Bundan başqa, "Azercell Telekom" tədbirin "İstedadların Rəqəmsal Sponsoru", "PAŞA Bank" isə "İstedad sponsoru" kimi dəstək verir. Bilik yarışmasının media tərəfdəsi İctimai Televiziyadır.

Azərbaycanın Müdafiə naziri "Beynəlxalq Ordu Oyunları - 2019" yarışlarının açılış mərasimində iştirak edib

Moskvada səfərdə olan Müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov avqustun 3-de Alabino hərbi poligonunda "Beynəlxalq Ordu Oyunları - 2019" yarışlarının tətənəli açılış mərasimində iştirak edib. Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmetindən AZERTAC-a bildirilər ki, Zakir Həsənov, həmçinin bütün dünya sülhməramlılarına həsr edilmiş heykəltəraşlıq kompozisiyاسının açılış mərasimine qatılıb. Sonra nazir "Şehər mətbəxi" müsabiqəsinin iştirakçı ölkələrinin milli mətbəxlerinin xüsusiyyətləri ilə tanış olub və "Tank biatlonu" müsabiqəsinin birinci mərhələsinin çıxışını izləyib.

Azərbaycan XİN Avstraliyanın erməni diasporu barədə tədbirlər görüb

Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat katibi Leyla Abdullayeva Avstraliyanın bəzi rəsmilərinin ölkəmizin işğal olunmuş Dağlıq Qarabağ bölgəsindəki qanunsuz separatçı rejimin "nümayəndələri" ilə görüşməsinə dair KİV-in sualını cavablandırıb. SiA xəber verir ki, mətbuat katibi deyib: "Məlumat verdiyimiz kimi, son günlərdə Avstraliyanın erməni diaspor təşkilatlarının ölkəmizin işğal edilmiş ərazilərdəki separatçı rejimi təşviq edən fəaliyyəti, eləcə də Avstraliyanın erməni mənşəli rəsmisinin bəyanatları ilə bağlı Xarici İşlər Nazirliyi ciddi şəkilde məşğul olaraq bir sıra tədbirlər görüb.

Bele ki, ölkəmizin Avstraliya İttifaqındakı müvəqqəti işlər vəkili tərəfindən Avstraliya Xarici İşlər Nazirliyinə etiraz notası təqdim edilib. Eləcə də Avstraliyanın ölkəmizdəki səfiri ilə Xarici İşlər Nazirliyində görüş keçirilərək rəsmi etirazımız Avstraliya səfirinin diqqətine çatdırılıb. Buna cavab olaraq, Avstraliya XİN-de Azərbaycanın müvəqqəti işlər vəkili ilə keçirilmiş görüşdə Avstraliya Federal Hökumətinin Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyünü dəstəkləməsi ilə bağlı mövqeyinin dəyişməz olduğu bir daha vurgulanıb. Qarşı təref qondarma rejimin "nümayəndələri"nin ermənilər tərəfindən təqdim edilən statusunun rəsmi Kanberra tərəfində tanınmadığını və onların bu səferinin şəxsi xarakter daşıdığını söyləyib.

Əlavə olaraq, Xarici İşlər naziri Elmar Məmmədyarov avstraliyalı həmkarı Maris Peynə rəsmi məktub ünvanlayıb. Məktubunda Ermənistən-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı beynəlxalq ictimaiyyətin mövqeyinə, o cümlədən BMT TŞ-nin 1993-cü il tarixli 4 qətnamesi və beynəlxalq təşkilatların coxsayılı digər qərar və qətnamələrə istinad edən nazir Elmar Məmmədyarov Avstraliyanın bəzi rəsmilərinin Azərbaycanın hərbi işğal altında olan ərazilərdəki qanunsuz rejimin təşviqinə xidmet edən addımlarının Avstraliya Federal Hökumətinin rəsmi mövqeyi ilə ziddiyyət təşkil etdiyini vurgulayıb. Nazir qanunsuz separatçı rejimlərə münasibətdə tanınmış beynəlxalq təcrübəyə uyğun olmayan bu kimi addımların beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə hörmətsizlik olduğunu həmkarının diqqətine çatdırıb".

Elçin Mirzəbəyli: "Əldə olunan nəticələr Azərbaycanda həyata keçirilən əsaslı islahatların ilkin nəticələridir"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin yanında keçirilən sosial-iqtisadi sahə ilə bağlı müşavirədə dövlətimizin başçısı qarşıya qoyulan vəzifelerin icra edildiyini, ölkəmizin inamlı inkişaf etdiyini və müsbət dinamika alan ümumi iqtisadi veziyyətin rəqəmlərdə eks olunduğunu bildirdi. Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, bu ilin altı ayında iqtisadiyyatımız 2,4 faiz artıb. Qeyd edilib ki, bu göstərici MDB məkanında ən yüksək göstəricilərdən biridir. Məsələn, bu ilin altı ayında Rusiya iqtisadiyyatında 0,6 faiz, Ukrayna iqtisadiyyatında 1,2 faiz, Belarus iqtisadiyyatında isə 1 faiz artıb. Qeyri-neft sənayesinin inkişafında isə Azərbaycan daha geniş arealda, neft ixrac edən ölkələrin sırasında liderliyini qoruyub saxlayır. Belə ki, bu ilin 6 ayında ölkəmizin qeyri-neft sənayesindəki artıb 15,7 faiz təşkil edib. Azərbaycan Prezidentinin qeyd etdiyi kimi, sənayemizin qeyri-neft sektorunu rekord addımlarla irəliləyir.

Bu fikirləri AZERTAC-a açıqlamasında siyasi ekspert Elçin Mirzəbəyli səsləndirib. O qeyd edib ki, Azərbaycanda kənd təsərrüfatının inkişafında

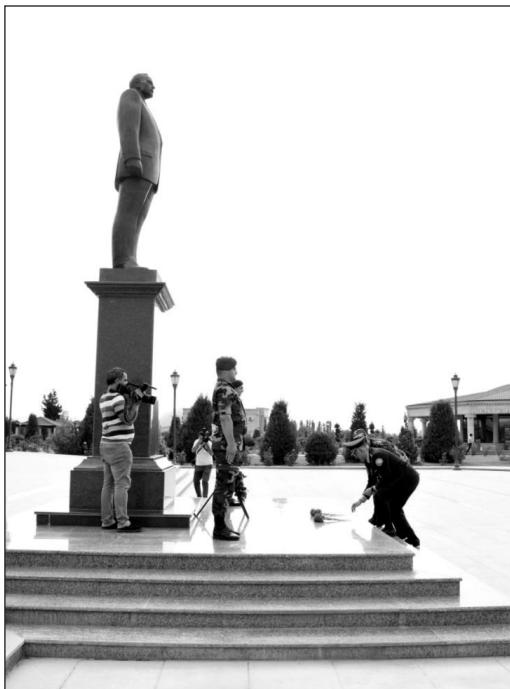
geriləmə baş verəcək. Azərbaycan, Özbəkistan və Gürcüstanın iqtisadi potensialını, daxili və regional sabitlik amillərini, bu ölkələrin iqtisadiyyatlarının kənar faktorlardan asılılıq dərəcesini nezərə alsaq, Azərbaycanın çox böyük bir fərqlə iştirak olacaq şübhə doğurur. Ayrı-ayrı ölkələrin iqtisadiyyatlarında baş verən müsbət və mənfi dəyişiklikləri müqayisə edərək, bir müüm amili də nəzərdən qəçirməməq lazımdır. "Xüsusi olaraq qeyd olunmalıdır ki, Azərbaycan iqtisadiyyatının ən müxtəlif sahələrində baş verən iştirakçılar ölkəmizdə vətəndaşların sosial rifah halının yüksəldilməsi istiqamətində həyata keçirilən dərinleştirilmiş islahatların ilkin nəticələridir. İqtisadiyyatımızın inkişafında nəzərə çarpan dinamika sübut yetirir ki, 2019-cu ilin sonunda bu göstəricilər daha da yüksək olacaq. O qeyd edib ki, ölkə iqtisadiyyatının inkişafında nəzərə çarpan ən önəmlı məqamlardan biri də ticarət dövriyyəsinin 20 faizdən çox artmasıdır. E.Mirzəbəyli vurğulayıb ki, Dünya Bankının qiymətləndirməsinə görə bu ilin sonundak MDB məkanında Azərbaycan, Özbəkistan və Gürcüstan istisna olunmaqla digər ölkələrdə iqtisadiyyatda

Ermənistanda növbəti etiraz aksiyası keçirilib

Ermənistanda növbəti etiraz aksiyası keçirilib. Bu dəfə yüksək lisenziya qiymətlərinə etiraz edən ovçular cəmiyyətinin üzvləri hökumət binasının qarşısına toplandılar. AZERTAC erməni KİV-lərinə istinadla xəber verir ki, hökumət lisenziya qiymətlərinin iki dəfə artırılması barədə qərar qəbul edib. Bundan başqa, ov mövsumundə yalnız bazar günlərində ov etməyə icazə verilecek. Etirazçılar bildiriblər ki, Ermənistən ərazisində ov sahələri azdır və günlərin məhdudlaşdırılması həmin ərazilərdə da ha ən insanın toplaşmasına səbəb olacaq ki, bu da təhlükə yaradacaq. Onlar qeyd ediblər ki, ov heyvanlarına atılan gülə buradakı insanlardan birine də dəyə bilər.

Lisenziya qiymətinin artırılmasına gəldikdə isə, etirazçılar gəlirlərin az olduğu bu ölkədə son vaxtlar həmin qiymətlərin 4 dəfə ard-arda artırılmasının əhalinin yaşayış seviyyəsinə uyğun olmadığını bildiriblər. Onlar əlavə ediblər ki, bu pulsular ətraf mühafizəsi və heyvanlar aleminə sərf olunmur. Ovçular hökumətdən teləb ediblər ki, həmin maliyyə vəsaitlərinin xərcləndiyi sənədlər göstərilsin. Eyni zamanda, onların sözlərinə görə, belə məhdudiyyətlər brakonyerlik hallarının da artmasına səbəb olur.

Cocuq Mərcanlıda "Hərbi-səhra döyüş travması simpoziumu və travma kursu" təşkil olunub

etdirən zəngin foto-ekspozisiya ilə tanış olublar. Azərbaycan Respublikasının dövlət himninin səsləndirilməsi ilə başlayan simpoziumda Vətən uğrunda canlarını feda etmiş şəhidlərimiz xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad olunub.

Tədbirdə ulu önder Heydər Əliyevin müəyyənləşdirildiyi milli sərhəd siyasetini uğurla həyata keçirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin ali diqqəti sayəsində Dövlət Sərhəd Xidmətinin bütün hərbi hissə və bölmələrində şəxsi heyətin məişət şəraitinin yaxşılaşdırıldığı, onların sağlamlığını ciddi nəzarətdə saxlanıldığı, herbi tibb müəssisələrinin ən müasir tələblərə cavab verən avadanlıqlarla təchiz olunduğu bildirilib. Azərbaycan sərhədçisinin dövlətciliyimizin və sərhədlərimizin keşiyində ayıq-sayıq dayandığı, DSX-nin bütün şəxsi heyəti üçün Ali Baş Komandanın göstərişlərini icra etməyin şərəf və yüksək məsuliyyət olduğu iftixarla qeyd olunub.

Simpoziumda DSX-nin hərbi hospita-

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) hərbi hospitali hərbi tibb sahəsində yeniliklərin öyrənilməsi, müasir texnologiyaların, qabaqcıl təcrübələrin tətbiq edilməsi, ən yeni tibbi avadanlığın istifadəsi sahəsində yerli və beynəlxalq tibbi təşkilatlarla faydalı əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulması və inkişaf etdirilməsi istiqamətində əhəmiyyətli fəaliyyətini davam etdirir.

linin rəisi, tibb üzrə elmlər doktoru, Əməkdar həkim, tibb xidməti polkovniki Kənan Yusifzadə və Azərbaycan Respublikası Hərbi Cərrahlar İctimai Birliyinin mütəxəssisləri çıxış edərək əlkəmizdə hərbi cərrahiyyənin inkişafının əhəmiyyətindən və bu istiqamətdə qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın daha da genişləndirilməsinin vacibliyindən söz açıblar. Çıxışlarda hərbi sehra cərrahiyyəsinin təşkili, silahlı yaralanmalarda cərrahi müalicənin prinsipləri, damar yaralanmalarının müasir aspektləri, odlu silah travmalarından sonra yuxarı və aşağı etrafların imobilizasiyası, tənəffüs yollarının zədələnməsi zamanı asfiksianın aradan qaldırılması, kəllə-beyin travmaları zamanı trepanasiya, sidik-cinsiyət sisteminin odlu silah yaralanmaları zamanı müalicəsi və diag-

DSX-nin mətbuat mərkəzindən AZERTAC-a bildiriblər ki, bu tədbirlərin davamı olaraq Cəbrayıllı rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində Dövlət Sərhəd Xidmətinin hərbi hospitalının və Azərbaycan Respublikası Hərbi Cərrahlar İctimai Birliyinin birgə təşkilatçılığı ilə Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsinin 100 illik yubileyinə hesr olunmuş "Hərbi-səhra döyüş travması simpoziumu və travma kursu" təşkil olunub.

Tədbirdən əvvəl simpoziumun iştirakçıları və dəvət olunmuş gənənaqlar Heydər Əliyev Mərkəzində Ulu Öndərin əziz xatirəsinə dərin ehtiramla yad edərək abidəsi öünüə gül dəstələri düzüb, dahi şəxsiyyətin həyat və fəaliyyətini eks-

nostikası, çanaq sümüklerinin sınıqları zamanı eksternal fiksatorların qoyulması mövzusunda mühazirələr oxunub, praktiki dərsler keçirilib.

Gənc sərhədçilər Vətənə sədaqət andı içiblər

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Goytəpə şəhərinde yerləşən hərbi hissəsində gənc əsgərlərin andığın mərasimi keçirilib. DSX-nin mətbuat mərkəzindən AZERTAC-a bildiriblər ki, gənc əsgərlər təntənəli şəkildə hərbi anda gətirildikdən sonra tədbir iştirakçıları na Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi, general-polkovnik Elçin Quliyevin təbrik telefonogramı çatdırılıb.

Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsinin 100 illik yubileyi ərefəsində keçirilen andığın mərasimində çıxış edən DSX reisinin müavini, general-leytenant Əsgər Xəlilov ulu öndər Heydər Əliyevin dövlət sərhədlərimizin qorunması, Azərbaycan Sərhəd Mühafizəsinin formalaması və inkişafi istiqamətdəki xidmətlərini, böyük dövlət xadiminin müəyyənləşdirildiyi milli sərhəd strategiyasının Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilməsi sayəsində əlkəmizin sərhəd mühafizəsinin ən müasir tələblər seviyyəsinə qaldırıldığını xüsusi qeyd edib.

Dövlət Sərhəd Xidmətinin şəxsi heyətinin əlkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpası, işğal altında olan torpaqlarımızda Azərbaycanın suveren hüquqlarının təmin edilməsi və həmin ərazilərdə dövlət sərhədlərinin mühafizəsinin Azərbaycanın dövlət bayrağı

altında təşkil ediləcəyinə əminlik ifadə edilib. Eyni zamanda, Ermenistan ilə dövlət sərhədinin Qazax və Ağstafa rayonları ərazisində keçən hissəsinin mühafizəsinin DSX-nin Sərhəd Qoşunlarına həvələ olunmasının isə şərəf və qürur olmaqla yanaşı, eyni zamanda, Ali Baş Komandanın Azərbaycan sərhədçisine olan etimad və etibarının ifadəsi kimi dəyərləndirilib.

Tədbirdə Vətənə, dövləte sədaqət andı içiçək müqəddəs sərhədlərimizi şərəfle qorumaq məsuliyyətini öz üzərilərinə götürən gənc əsgərlərin hərbi anda daim sadiq qalaçalarına və xidmətdə yüksək nəticələrə nail olacaqlarına əminlik bildirilib və onlara müvəffeqiyətlər arzulanıb.

Çıxış edən valideynlər yaradılmış şəraitə görə əlkə rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını bildirib, övladlarını təbrik edərək Vətən sərhədlərinin keşiyində ayıq-sayıq dayanmayı tövsiyə ediblər. Mərasim gənc əsgərlərin təntənəli marşla tribuna öündən keçidi ilə başa çatıb.

Azərbaycan nümayəndə heyəti İrana səfər edib

Iqtisadiyyat naziri, Azərbaycan Respublikası ilə İran İslam Respublikası arasında iqtisadi, ticarət və humanitar sahələrdə əməkdaşlıq üzrə Dövlət Komissiyasının həmsədri Şahin Mustafayevin rəhbərlik etdiyi Azərbaycan nümayəndə heyəti İrana səfər edib. Iqtisadiyyat Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZERTAC-a bildirilib ki, səfər çərçivəsində nümayəndə heyəti bir sıra görüşlər keçirib. İran İslam Respublikasının Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri Mahmud Vaezi, iqtisadi işlər və Maliyyə naziri, Dövlət Komissiyasının həmsədri Fərhad Dejpəsənd, Yollar və Şəhərsalma naziri Məhəmməd Eslami, Sənaye, Mədən və Ticarət naziri Reza Rəhmani ilə keçirilən görüşlərde Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və İran İslam Respublikasının Prezidenti Həsən Ruhənin siyasi iradəsi və dostluq münasibətlərinin əlkələrimiz arasında əməkdaşlığın bütün sahələrdə genişləndirilməsi üçün möhkəm zəmin yaratdığı vurğulanıb, qarşılıqlı səfərlərin ve keçirilən görüşlərin əlaqələrin inkişafında önemi qeyd edilib. Bildirilib ki, ikiterəflə əlaqələrdə xalqlarımızın ortaq dinə, mədəniyyətə və adət-ənənələrə malik olması da əhəmiyyətli rol oynayır.

Diqqətə çatdırılıb ki, əlkələrimiz arasında əməkdaşlığın möhkəm müqavilə-hüquq bazaşı yaradılıb, Azərbaycan və İran arasında ticarət dövriyyəsi artır, nəqliyyat, energetika, yüksək mədəniyyət, sənaye, səhiyyə, kənd təsərrüfatı, İKT, turizm, humanitar və sair sahələrdə əməkdaşlıq inkişaf edir, əlaqələrin daha da genişləndirilməsi üçün potensial böyükdür.

Azərbaycanda əlverişli biznes mühitində yarananaraq bir sıra sahələrde, o cümlədən sənaye, tikinti, xidmət, rəbitə, ticarət, nəqliyyat, kənd təsərrüfatı sahələrində İran şirkətlərinin fəallığı artır.

Ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın mühüm istiqamətlərindən biri də nəqliyyat-tranzit əməkdaşlığıdır və bu sahədə mühüm işlər görülüb. Tarixi əhəmiyyətə malik "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin inkişafı istiqamətdən ənənəli tədbirlər həyata keçirilib. Qeyd olunub ki, nəqliyyat sahəsində əməkdaşlığın genişləndirilməsi daşınan yüklerin həcmi artırılmasını təmin etmək, Azərbaycan və İranın nəqliyyat-tranzit və ticarət-iqtisadi potensialının gücləndirilməsinə töhfə verir. Bununla yanaşı, iki əlkə arasında tranzit əməliyyatlarının tam elektronlaşdırılmasını nəzərdə tutan "e-TIR" pilot layihəsinin tətbiqinə başlanılıb, sərhəd-keçid məntəqələrində iş rejiminin artırılması təmin olunub.

Iqtisadi əlaqələrin inkişafında digər sahələrlə yanaşı, sənaye mühüm rol oynayır. Azərbaycan və İran arasında maşınçayırma, əczaçılıq, qida sahələrində birgə layihələrin realaşdırılması istiqamətdə işlər görülür. Azərbaycanda İran Klinikası fəaliyyət göstərir. Görüşlərdə nəqliyyat, iqtisadi-ticarət, energetika, sənaye, kənd təsərrüfatı, səhiyyə, İKT, turizm, humanitar, xidmət və sair sahələrdə əlaqələrin genişləndirilməsi istiqamətləri, o cümlədən birgə müəssisələrin yaradılması barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

**Ekologiyani
“sağanlar”...**

MƏTLƏB

Metlebsalayev@mail.ru

Yay fəslə gələndə, bizim camaatın dənizə getmək, nə bilim, özünü suya vurub bir “ohayyy” deyib, yayın dadını çıxarmaq həvəsi daima qursağında qalıb. Əminəm ki, həzırkı yay fəslində də belədir. Çünkü əksər dəniz qıraqı sahillərimizin ekoloji vəziyyəti, buralarda işbazlar tərəfindən yaradılan şərait və əsasən də, suyun tərkibinin hansı vəziyyətdə olması bizim camaatın özünü dənizə atıb, bir ürəkdən yayın dadını çıxarmasına və dincəlməsinə imkan yaratır. Sanki alnimiza yazılıb hər il bu rahatlıq və gözəlliyyə həsrət qalmaq. A kişi, fikirləşəndə, adamı cin vurur. Biz niyə başımıza gələnlərdən dərs almırıq. Niyə ekologiyani, təbiəti ağılsızcasına məhv edib, bizdən sonra gələnlərin ömründən oğurluq edirik? Allahın bizi bəxş etdiyi 9 iqlim qurşağından bəhrələnə, zövq ala bilmiriksə, əvəzində, hər gün min cür tullantılarla zibilləyib sonra içiñə girdiyimiz sularda sağlamlıq axtarıqsa, biziñ nə desən azdır. İlk növbədə, təbiətə bağlı ictimai düşüncəmizdə, beynin “mühərrikimizdə” “budama işləri” aparmağın vaxtı çoxdan çatıb...

Necə olıñ ki, dəniz bizim, 9 iqlim qurşağı bizim, amma bunun keyfini çıxarmaq ALNIMIZA YAZILIB, AMMA AĞLIMIZA YOX! Nədən? Səbəblər o qədərdir ki. Amma ilk önce eñ özümüzdən, dəniz qıraqında özümüzü aparmağımızdan, etraf mühitə vurdugumuz zərbələrin öz sağlamlığımıza və övladlarımızın gələcək həyatına verəcəyi ziyanlardan danışaq. Sözsüz ki, beş-üç manat üçün ćimərlikləri hasara alıb “QUANTANAMO”ya ćevirənlər, sağlamlıq və yuyunmaq üçün getdiyi ćimərlik ərazisini qida zibilliyyine döndərib, sonra da “qəhrəman kimi” geri dönenler, vəhi və barbar cəngəllik “mədəniyyətine” sahib olanlar, ilk önce, müzakire olunmalıdır. Təbiəti, ekologiyani şəxsi biznesi üçün alətə ćevirənlər, iş adımı deyil, kütbeyin pul herisləridir. Onları qətiyyən maraqlandırmır suyun təmizliyi, etrafdañ ekoloji-sanitar normalar. Axi bu ćimərliklərdə, dəniz sahilində insan övladı istirahət edir, sağlamlığı qoruyur. Nədən təbiətə, etraf mühitə qarşı bu qədər kütbeyin qəssab roluna girmişik?

Məgər məhv etdiyimiz bu ərazilər, ćirkəndirib min bakteriya ilə “bəzədiyimiz” dəniz suyu, qarpız, yemək qabıqları ilə üfunətə ćevirdiyimiz dəniz sahilləri bizim uşaqlarımızın gələcəyinə balta ćalmır? Məgər öz elimizle uduğumuz, ciyərlərimizə çəkdiyimiz oksigeni bu hala salmaqla, biziñ Allahanın bəxş olunan ÖMRÜMÜZÜ özməz qisaltırıqmı?

Bir çox işbazlar yay gələn kimi, dəniz sahillərini dövrəye alıb, pullu “xidmet” göstərməye çalışırlar. Lap orta əşrlərdəki feedallar kimi. Sanki bu ćimərlik və dəniz sahilləri ulu balalarından əreb dilində yazılmış vəsiyyətnamə ilə bunlara qalıb. Adicə maşını bu ćimərliyə keçirmək üçün nə qədər pul ödəməlisən. Daha onun içərisindəki ərşə qalxan fantastik qiymətləri, gündən qorunmaq üçün lazımlı olan eşyaları elde etməyi demirəm. Əvəzində suyun tərkibi, dəniz sahillərinin təmizliyi o biri ćimərliklərdən qəti fərqlənmir. Bu “xidmet” ancaq bahalı ərzaq satışı, dənizə girmek üçün bahalı ödəniş barədədir. Başqa heç nə!

Barbar pul hərisinə, bulaşmış düşüncə də öz yerində. Biz bu gün, sadəcə, ancaq ćimərliklərimizdə ekologiyamıza, təbiətimizə və ən əsası da, sağlamlığımıza vurulan zərbədən danışdıq. Amma ekoloji terror ćimərliklərlə qurtarmır. 100 illik ağacları bir neçə dəqiqəyə məhv edənlər, oksigenə ölümçül kimyəvi tullantılar buraxanlar, nə bilim, yüz cür hoqqadan çıxanlar təbiətə qarşı nasist vəhşilik üçün sıraya düzüdüblər.

Bir çoxları da ekologiyani əməllice “sağmaqla” məşğuldurlar. Amma bu kütbeyin axmaqlar sürüsü bir şeyi dərk etmirlər ki, “sağılan”, ekoloji terror olunan təkcə təbiətimiz deyil, ən əvvəl elə öz gələcəyimiz, bizdən sonra gələn balalarımızın ömrünü bəribəşdən yaridaca kəsmeyimizdir. Nadañ sürüsü, təbiətə vurulan hər zərbe, səndən sonra gələnlər üçün qazilan məzarlıqdır.

Azərbaycan Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edəcək

Bu, uğurlu xarici siyasetimizin və Hərəkatın üzvlərinin ölkəmizə yüksək etimadının təzahürüdür

Oktyabrın 25-26-da Bakıda Qoşulmama Hərəkatına (QH) üzv ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının XVIII Zirvə Görüşü keçiriləcək və Azərbaycan Respublikası 2019-2022-ci illər üzrə bu quruma sədrlik edəcək. Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidməti idarəsinin rəisi Leyla Abdullayeva AZERTAC-a Hərəkatın mahiyyəti, ölkəmizin təşkilata sədrliyinin prioritətləri barədə danışıb.

- Cari ilin oktyabrından etibarən ölkəmiz Qoşulmama Hərəkatına sədrlik edəcək. Bu qərar Qoşulmama Hərəkatının 2016-ci il sentyabrın 13-18-də Venesuelanın Marqarita adasında keçirilən Zirvə Görüşündə üzv ölkələr tərəfindən yekdilliklə qəbul edilib. 2011-ci ilde QH-ye tamhüquqlu üzv olan Azərbaycanın qısa müddət ərzində bu quruma rehbərliyi həyata keçirmək imkanını elde etməsi ölkəmiz üçün nə deməkdir? Azərbaycanın QH-ye sədrliyi quruma nələri vəd edir və bu sədrliyin prioritətləri nədən ibarətdir? Bu sualları cavablaşdırımdan əvvəl, Hərəkatın mahiyyətinə qısa şəkildə nəzər salmaq istərdim.

Soyuq müharibə dövründə hər hansı siyasi-hərbi bloklara qoşulmayan dövlətləri bir araya getirən Qoşulmama Hərəkatı, Sovet İttifaqının dağılması ilə dəyişən tarixi reallıqda və müasir dövrün çoxtərəfli diplomatiyasında aktuallığını və beynəlxalq münasibətlərə təsir imkanlarını qoruyub saxlaya bilən mühüm çoxtərəfli mexanizmlərdən birinə ćevrilib. Bu gün Qoşulmama Hərəkatı BMT-dən sonra ən çox dövləti öz sıralarında birləşdirən siyasi platformadır. Bələ ki, tam hüquqlu 120 üzvü olan Hərəkat özündə 17 müşahidəçi dövləti və 10 müşahidəçi beynəlxalq təşkilatı birləşdirir. Qoşulmama Hərəkatının əsas principleri hələ 1955-ci ildə, yəni QH yaranmadan əvvəl İndoneziyanın Bandung şəhərində keçirilmiş beynəlxalq konfrans zamanı elan edilmiş “Bandung principi”dir. Beynəlxalq sülh, təhlükəsizlik və əməkdaşlıq məsələlərinə dair beynəlxalq hüququn əsas principleri ilə uyğunluq təşkil edən “Bandung principi”ne BMT Nizamnaməsinin məqsəd və principlərinə, dövlətlərin ərazi bütövlüyü və suverenliyinə hörmət, xalqların bərabərliyi, dövlətlərin daxili işlərinə qarışmamaq, dövlətlərin ərazi bütövlüyünə qarşı yönəlmüş hər hansı fəaliyyətdən və güc tətbiqindən imtina etmək, qarşılıqlı maraq və əməkdaşlığı təşviq etmək, habelə ədalət və beynəlxalq öhdəliklərə hörmət etmək və digər bu kimi mühüm məsələlər daxildir. Hərəkatın üzvü olan hər bir dövlət məhz bu principlərə bağlı olduğunu bildirməlidir.

Hər hansı hərbi-siyasi bloka qoşulmayan və müstəqil təhlükəsizlik siyaseti yürüdən ölkəmiz QH-nin yuxarıda qeyd olunan əməkdaşlıq principlərinə bağlı olduğunu elan edərək 2011-ci il mayın 26-dan etibarən qurumun tamhüquqlu üzvünə ćevrildi. Hərəkatın işində feal şəkildə iştirak edən Azərbaycan bu platformadan, eyni zamanda, ikitərəfli və çoxtərəfli münasibətlərinin inkişaf etdirilən üçün səmərelə şəkildə faydalandı. Təqdirəlayıq haldır

ki, ölkəmizin Qoşulmama Hərəkatında iştirakı ilə bu qurumun üzvlərinin Ermənistan-Azərbaycan Dağılıq Qarabağ münaqışəsi barədə məlumatı daha da dolğunlaşdırıb və 2012-ci ildə etibarən Hərəkatın nazirlər görüşləri və zirvə görüşləri nəticəsində qəbul edilən bütün yekun sənədlərinə Ermənistan-Azərbaycan münaqışəsi ilə bağlı bənd daxil edilir. Burada, Ermənistan-Azərbaycan münaqışəsinin Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, suverenliyi və beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədlərin toxunulmazlığı principləri əsasında həllinə destək ifadə edilir.

Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına sədrliyi fikrimizcə, Hərəkatın ister üzv ölkələri arasında əlaqələndirme işlərinin təkmilləşdirilməsi və canlandırılması, isterse de qurumun özünün fəaliyyət göstərdiyi digər BMT qərar-gahlarında (məsələn, Vyana, Cenevre, Nairobi kimi) əlaqələndirmənin gücləndirilməsi, habelə aparıcı beynəlxalq təşkilatlarla dialoqun qurulması baxımından faydalı olacaq. Təsadüfi deyil ki, ölkəmizin QH-ye sədrliyi prioritetləri də məhz bu istiqamətlərə uyğun olaraq müəyyənəşdirilir: 1. Hərəkatın üzv ölkələri arasında birlik və həmərliyin möhkəmləndirilməsi; 2. Hərəkatın beynəlxalq müstəvidə nüfuzunun daha da gücləndirilməsi; 3. “Bandung principi”nin təşviq edilməsi.

“Bandung principi”ni rəhbər tutmaqla müasir dönyanın çağırışlarına birgə və adekvat cavab verilməsinə təmin etmək” mövzusunda bu il oktyabrın 25-26-da paytaxtımız Bakı şəhərində keçiriləcək QH üzv ölkələrinin XVIII Zirvə Görüşü çox önemli bir tarixin, Azərbaycanın bu beynəlxalq quruma qarşidan gələn üç il ərzində sədrliyinin əsasını qoyacaq. Sədrliyimiz dövründə ölkəmizin qarşısına qoyduğu vəzifələrin öhdəsindən layiqincə və ən yüksək seviyyədə gələcəyi heç bir şübhə doğurmur, günkü gənc ölkə olmasına rəğmən Azərbaycan artıq beynəlxalq aləmdə böyük uğurlara imza atıb. Qoşulmama Hərəkatına sədrlik Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə artan nüfuzunun möhkəmləndirilməsi, ölkəmizin ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq çərçivəsinin genişləndirilməsi, BMT və digər beynəlxalq təşkilatlarla temasların daha da gücləndirilməsi ilə yanaşı, əlbətə, ölkəmizə QH kimi böyük siyasi quruma rəhbərlik etmək təcrübəsi qazandıracaq.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev “Davamlı inkişaf naminə beynəlxalq sülh və təhlükəsizliyin təşviq edilməsi” mövzusunda Qoşulmama Hərəkatının ötən il aprelin 3-6-da Bakıda keçirilən nazirlər konfransının açılış mərasimində çıxışı zamanı səslenəndiridi ki “Hamımız müstəqil heyat sürməyi arzulayıraq. Biz hamımız istəmirik ki, kimse bizdən ne etməyi tələb etsin, işlərimizə müdaxilə etsin, bize diktə etsin. Bunun üçün biz güclü olmalıyıq. Biz yalnız birlikdə olduğda güclü ola bilərik”. Qoşulmama Hərəkatının geləcəyi və gücü, məhz birlikdə olmaqdə və vahid mövqə nümayiş etdirməkdədir. Azərbaycan, öz növbəsində, qarşidan gələn QH sədrliyi müddətində bu məqsədlərə nail olmaq üçün bütün səylərini səfərbər edəcək.

Bu günlerde Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan "Feys-buk"da canlı yayım zamanı eks-prezident Serj Sarkisyan dönməne aid olan məxfi sənəd haqqında danışır. Paşinyan, sənədlə bir neçə ay əvvəl tanış olduğunu, amma məzuniyyəti zamanı, onu detallı şəkildə yenidən oxuduğunu bildirib. Paşinyan sənəddə məxfiliyin nə olduğunu açıqlamayıb: "Sənədin vacibliyi ondadır ki, o, bizə ölkədəki real vəziyyət haqqında tam məlumat verir. Bütün toplanmış problemləri bir il ərzində həll etmək mümkün deyil. Sənəddə Ermənistanın institusional iflic vəziyyətində olduğu bildirilib".

N.Paşinyan onu bildirir ki, əvvəlki illerde olduğu kimi, 2019-cu il də Ermənistan üçün son dərəcədə ağır və məyusluqla dolu bir il olaraq qalacaqdır.

Uçuruma doğru irəliləyən xunta

Göründüyü kimi, işgalçi ölkənin baş naziri etiraf edir ki, əvvəlki illerdə olduğu kimi, 2019-cu il də Ermənistan üçün son dərəcədə ağır və məyusluqla dolu bir il olaraq qalacaqdır. Doğurdan da, Paşinyan sərsəməyir. Soruşmaq lazımdır: kimdir günahkar? "Küçə demokrati" Paşinyanın uçuruma sürüklənən yararsız konsepsiyası.

Politoloqlar ölkədə yaranmış bu vəziyyətin əsas günahkarı Paşinyanın hazırkı konsepsiyasının yararsız olmasında görür. Politoloq Qabil Hüseynli bildirir ki, Paşinyan, həqiqətən də, küçə təfəkkürüne malikdir: "Siyasi savadı belə olmayan bir aramın küçədən ölkəyə baş nazir keçməsi sonda bu nəticəni verməliydi. Ermənistana rəhbərlik edənlərin hamısı eyni səvviyəli dələduzlardır. 2016-ci il aprel savaşı Ermənistan ordusundakı böyük qüsurları ortaya çıxardı ve hakimiyətə gələn Nikol Paşinyan da bu qüsurları etiraf etmək məcburiyyətində qaldı. Ermənistanın təhlükəsizlik konsepsiyası 2007-ci ildən bu yana dəyişdirilməyib. Yeni konsepsiyanın ana istiqamətlərini Paşinyanın yeni təyin etdiyi Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryan təqdim edib".

Bir sıra təhlilçilər görə, ölkədən səsli-iqtisadi sahədə hələdən sanballı uğurların göze dəyməməsi, immiqrasiya əvəzini, emmiqrasiyanın güclənməsi, son vaxtlar isə hökumətə qarşı, üstəlik, açıq etirazların baş qaldırması və ilk dəfə etirazların qanunun tökülməsi Paşinyanın iqtidarı, ister-istəməz, ictimai diqqəti daxildəki problemlərdən yayındırmaq zorunda qoyur.

Təessüf doğuran odur ki, Ermənistanın baş naziri Paşinyan populist çıxışları və səvadsız siyasi baxışları ilə, elə zənn edir ki, bəlkə bu yolla nəyəse nail ola biləcək. Bu isə, bir daha göstərir ki, düşmən ölkə Azərbaycana işğala son qoymaq üçün savaş yoldan başqa bir yol qoymur. İndiye qədər Azərbaycan tərəfi gözləyirdi ki, beynəlxalq qurumların təzyiqi ilə Ermənistan rəhbərliyi işğal olunmuş torpaqlarla bağlı öz "siyasetində" - danişqılar prosesinde dəha konstruktiv mövqə tutacaq. Amma bu, baş vermir. Əksinə, yeni rəhbərlik də əvvəlki rəhbərlər kimi, qeyri-konstruktiv mövqə nümayış etdirir və texribatla el atır. Ancaq bu, çıxış yolu deyil. Mehə buna görə də, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Qarabağla bağlı öz qətiyyətini və ciddiliyini ortaya qoymaqla, bir daha xəbərdarlığını edir.

Artur Kazinyan: "Siyasətdə naşı olan Paşinyanın aqibəti gəldiyi küçəyə atılmaqla bitəcək"

Erməni ekspert Artur Kazinyan da bildirir ki, siyasətdə küçə təfəkkürlü Paşinyanın aqibəti gəldiyi küçəyə atılmaqla bitəcək: "Təessüf ki, belə vəziyyətdə Qarabağ sava-

Azərbaycan diplomatiyası qarsısında Paşinyan diz çökdü

İşgalçi ölkənin baş naziri iflic olduğunu etiraf etdi

Şı yenidən təkrarlanı bilər. Amma ötən əsrin 90-ci illərindən fərqli olaraq, indi vəziyyət bizim lehimizə deyil. İster herbi, isterse də diplomatiya sahəsində. Azərbaycan bölgədə mövqelerini xeyli gücləndirib. Üstəlik, Rusiya və Türkiye de Azərbaycanın yanındadır. Ermənistan isə tek qalib və bu durumda Qarabağ müharibəsinin yenilənməsi bize müsbət nəsə vəd etmir".

A.Kazinyan, onu da bildirir ki, hər şeyin bir sonu olduğu kimi, Paşinyanın da oyunbazlığının sonunun zamanı gelir: "Paşinyan min-bir hiylə ilə hərdən corabın toruna özü düşüb. Ölkə felakət durumundadır. Repressiv şərait, ağır sosial-iqtisadi durum üzündən ölkəni tərk edənlərin sayı sürətlə artı".

N.Paşinyan, açıqlamasında ölkənin sosial-iqtisadi çətinliklərin günahını əvvəlki iqtidarin boynuna qoymağá çalışır. Yeni demək istəyir ki, "baxın, mən edəletli olmağa, xalq üçün işləməyə çalışıram, islahatların aparılmasına cəhd edirəm, ancaq bu lənətə gelmiş əvvəlki iqtidalar bütün planları pozur. Erməni "lider" yenə də hara gedir, özü ilə ancaq söz, boş vədlər, saxta tarix aparır və oradan da ancaq söz alıb qaydır".

Lakin ekspertlər Ermənistanda hərçərçinin, uçuruma gedən yolu münəaqişənin hələ də həll edilməməsinin başlıca səbəbkarı Paşinyanın siyasi savadsızlığı və sadə bir həqiqəti dərk edə bilməməsi ilə bir-başa bağlı olduğunu bildirirlər. Bunu dərk etmək çətin olmasa da, N.Paşinyan anlamaq istəmir. Çünkü müstəqil deyil, böyük güclərin, erməni lobbisinin əlində oyunaqdır. Qondarma gedişlər etmək itirməkdə olan siyasi imicini möhkəmləndirməyə çalışır. Lakin anlamalıdır ki, ən əsas çıxış yolu işgalçi erməni silahlılarının Azərbaycan ərazilərindən çıxarmalıdır.

Maraqlı məqam ondan ibaretdir ki, bu hakimiyət, məhz öz xalqına münasibətdə de aqressiv mövqedədir. Həyata keçirilən siyasetdə xalqın güzərəni nəzəre alınmır və şəxsi maraqlar üzərindən islahatlar həyət keçirilir. Son dövrədə Ermenistanın üzləşdiyi qaz problemi artıq ölkədə digər problemləri də əzə çıxartmaqdır. Ölkədəki problemlər səbəbindən, immiqrasiya artıq Ermənistandan qarşısında böyük probleme ərviləşmişdir.

Ermenistanda hakim dairələr arasında davam edən siyasi çekişmə ölkənin daxili və xarici siyasetini zəiflətməkdə davam edir. Siyasi analitiklər baş nazir Nikol Paşinyanın mövcud problemlərin həlliə yox, rəqibləri ilə daxili çekişmələr və ədavətə vaxt sərf etmesini siyasi səhv adlandırırlar.

Paşinyanın ambisiyaları xalqın istəyinə qarşı

Bu, həqiqətən də, belədir. Belə ki, ötən ilin sonuna yaxın "küçə demokrati" Nikol Paşinyan xalqa verdiyi vədlərin bu gün neticə vermədiyi ölkədə böyük gərginlik yaradıb. Daha doğrusu, Paşinyanın ambisiyaları xalqın istəyi ilə üst-üstə düşmədiyi üçün Niko-

la olan inamı azaldıb.

Politoloqlar da bildirirlər ki, Paşinyanın hakimiyətə gelən gündən texribat dolu bəyanatlar yayır. Onun separatçı Dağılıq Qarabağ rejiminin danişqlara cəlb edilməsi fikri ni səsləndirməsi vəziyyəti daha da çətinləşdirib. Artıq Ermənistan əhalisi Paşinyanın populist çıxışlarını deyil, konkret iş və nəticə gözləyir. Düşdükleri çətin sosial və iqtisadi uğurumdan xilas olmaq isteyir. Görünün isə odur ki, Nikol Paşinyanın şəxsi ambisiyaları xalq və vətən sevgisindən daha üstündür. Bu isə, Ermənistan üçün yeni bir uğurumun başlangıcı demekdir.

Levon Ter-Petrosyan: "Bu cəhənnəmi gözle görmək istəyirsinizsə, buyurub Ermənistana gəlin"

"Coxlarımızın boş əfsanə sandığı cəhənnəm artıq xəyal deyil, əsl həqiqətdir. Bu cəhənnəmi gözle görmək istəyirsinizsə, buyurub Ermənistana gəlin. Qarşımızda sözə idafə edile bilməyəcək qədər dehşətli bir menzərə canlanacaq. Dilənçilərlə dolu küçələr, ağır iqtisadi böhran üzündən gün çörəyinə möhtac qalmış biçarə insanların acı ah-naləsi, ölkəni öz ağusuna almış işsizlik və sefalet üzündən könüllü surətdə baş veren intiharlar və intihara cəhdərə, sakinləri kütəvi surətdə köçüb getmiş kəndlərdən gecələr eşidilən canavar uları, daha nələr, nələr..." Bu sözləri biz yox, Ermənistən Milli Kongresinin rehbəri Levon Ter-Petrosyan ölkədəki mövcud vəziyyəti qiymətləndirərkən deyib. Onu da bildirib ki, "Ermənistən şəhər və kəndlərində yaşayışın ölkənin 98 faizi aclar və yoxsulluğun caynaqlarında boğulur. Bu gün Ermənistən büdcəsi 7,5 milyard olmalı idi. Hər il həmin sərvətin 5 milyardını Serj Sarkisyan, Tigran Sarkisyan, onlara qədər isə Robert Koçaryan oğurlayıb. Ölkədəki ağır iqtisadi böhran üzündən 1998-ci ildən bu gündək Ermənistən 1 milyondan artıq insan tərk edib. Əksəriyyəti də yüksək ixtisaslı mütəxəssislər, görkəmli yaradıcı ziyanlılar və onların ailə üzvləridir. İndi isə Nikol Paşinyanın bu yolu davam etdirməkdər və bu ölkə iqtisadi böhran, haqsızlıq və ədalətsizlik bataqlığından qurtula bilməyəcək".

"Armenia Today" portalında yer alan xəbərdə vurğulanır ki, indi de Sarkisyan rejiminin davamçısı olan Nikol Paşinyan dövləti idarəetmə metodları dönyaının en geridə qalmış, yoxsul dövlətlərinə idarəetmə sistemini, sadəcə, kserokopyasıdır. Ermənistanda əhalinin 65 faizi ağır yoxsulluq səviyyəsində, 26 faizi isə sefil kökünde yaşıyır. Xalq tamam unudulub. Əvvəllər olduğu kimi, bu gün də ölkə əhalisi "Ermənistən geləcəyi varmı?" suali qarşısında sual işarəsinə dönüb.

Erməni eksperti Manvel Sarkisyanın fikrincə, "İqtisadi böhran əhalini elə müflisledir ki, xalqı bu vəziyyətdən yalnız inqilabi əzviliş xilas edə bilər ki, o da, labübürdür.

Ermənistən xarici borcları da ilbəil artırmadır. Bu borclar, artıq 8 milyard dolları ötüb. Bunun 37,5 faizi Dünya Bankına, 33,2 faizi Beynəlxalq İnkışaf Assosiasiyasına, 23,2 faizi Beynəlxalq Valyuta Fonuna, 4,6 faizi Asiya İnkışaf Bankına, 4,2 faizi isə Beynəlxalq Yenidənqurma və İnkışaf Bankına olan borclardır. Dövlət bütçəsi lüt-üryan qalmış Ermənistən bu borcları və onların ilbəil artan faizlərini necə ödəyəcəyi sualı altındadır. Mütəxəssislərin

fikrincə, hazırkı daxili və xarici borclar məngənəsindən xilas olmaq üçün Ermənistən hökumətinə, azı 16 il vaxt lazımdır. Həm də ölkədə köklü islahatlar aparılıb, məmur özbaşınaqlığına, korrupsiyaya, haqsız rəqabətə, kiçik və orta sahibkarlıq qarşı aparılan total terrora son qoymuşdan sonra. Xarici borcların həndəsi silsilə ilə artması, işsizlik, miqrasiya və ölkənin cüzi maliyyə vesaitlərinin iqtisadiyyatın inkişafına deyil, silahlanmaya xərclənməsi vəziyyəti da-ha da çətinləşdirib.

Paşinyanın demokratiya kimi sırimaq istədiyi oxlokratiyadır

Ən maraqlı mənam isə, hələ də Paşinyanın demokratiyanın nə olduğunu anlaya bilməməsidir. Elə bu səbədən də, Nikol, hətta ölkədə baş verən xaosa demokratiya adı vermək, ondan silah kimi istifadə etməyə çalışır. Sanki kim Nikol Paşinyana, onun hakimiyətinə qarşı çıxırsa, elə bil, baş nazirə deyil, demokratiyaya qarşı çıxır. Yaxud Ermənistənla, hətta rəqabət aparanlar belə, sanki demokratiyaya düşmən kəsilənlərdir. Hətta N.Paşinyan, az qala bütün dünya ölkələri və demokratik institutlar qarşısında dilemma qoymağa çalışır və bir növ bütün dünyani-özünü demokratik hesab edən ölkələri onun mövqeyini müdafiə etməyə borcu hesab edir. Elə bil ki, Ermənistən rəqiblərinə qarşı çıxan demokratiyanın düşmənlərinə qarşı çıxır kimi bir fikir formalaşdırımaqça çalışan baş nazir bunu borc kimi xatırlatmaq niyyətindədir və hətta az qala bunu onlardan tələb etmək xülyasına da düşüb. Halbuki Ermənistənla demokratiya ifadəsi arasında böyük bir uçurum var və erməni cəmiyyətində insan azadlıqlarından, hüquqlardan və humanizmdən danışmaq belə absurdur. Tarixi faktlar təsdiq edir ki, hələ Dağılıq Qarabağ münəaqişəsindən də, önce, töredilən erməni terroru, vandallığı misli-bərabəri olmayan vəhşilikdən xəber verir və bunun humanizmə, ələlxüsə, demokratiya ilə zərrə qədər əlaqəsi ola bilməz. Əslində, işgalçi ölkənin qeyri-humanist, antidemokratik siyaseti hələ də davam etdirilir və təsir mexanizmi kimi istifadə olunan küçə yürüşlərini və aksiyaları demokratiya kimi qələmə vermək yalnız erməni xisətinin təzahürüdür.

Ancaq tarixi faktlar, onu da deməyə əsas verir ki, oxlokratiyanın ömrü heç də uzun olmur. Hələ ki, küçə və meydandarda olan kütə öz tələblərini irəli sürür, öz irade-sini diqət edir. Paşinyan da bundan məhərətlə sui-istifadə edir. Lakin tarixdən də gəründüyü kimi bu mərhələ uzun sürebilməz və heç uzun sürməyəcək də. Çünkü Paşinyan kütələn hakimiyətini mökəmləndirən qədər istifadə edəcək. Tarix boyu hər zaman belə olub və qaraguruhan istifadə edənlər hakimiyətlərini təmin etdikdən sonra kütələni tamamilə unudurlar. Təbii ki, hakimiyəti öz elində cəmləşdirildikdən sonra nə demokratiya, nə də Ermənistən, eləcə də, ermənilər onu maraqlandırmayaçaq. Beleliklə də yerini möhəkəmləndiriyine əmin olan baş nazir öz sərişətsiz və məhəvə sürükleyən siyasetini yürütməkdə davam edəcək. Nəticədə, Paşinyanın oxlokratiyanı demokratiya kimi sırimaq istəyən Ermənistən da tarixin arxivinə növbəti fakt kimi yollanacaq.

A.SƏMƏDOVA

Şahin Mustafayev: "Azərbaycanın artan potensialı istehsalın və ixracın genişləndirilməsinə böyük imkanlar açır"

Indiyədək Azərbaycanda fəaliyyət göstərən sənaye parklarında 40-dan çox rezident qeydiyyata alınıb. Bu rezidentlərin 24-ü artıq istehsal fəaliyyətinə başlayıb. Bu il daha 10 rezident istehsala başlayacaq. İstehlak səbətini təşkil edən məhsulların istehsalında əhəmiyyətli irəliləyiş əldə olunub, özünü təminetmə səviyyəsi yüksəlib, idxaldan asılılıq azalıb. Bu ilin birinci yarısında qida məhsullarının istehsalı 20 faiz artıb. İlın sonuna dək növbəti 4 beynəlxalq sərgidə vahid ölkə stendi ilə iştirak nəzərdə tutulur. Bununla yanaşı, 6 ay ərzində ixracatçıların 17 beynəlxalq sərgidə fərdi qaydada iştirakına dəstək göstərilib. Azərbaycanın artan potensialı istehsalın və ixracın genişləndirilməsinə, xarici ticaretin strukturunun şaxələndirilməsinə, rəqabətqabiliyyətli və ixrac yönümlü qeyri-neft sektorunun inkişafına böyük imkanlar açır. İqtisadiyyatın bütün sahələrində olduğu kimi, xarici ticarət seymentində də inkişaf kursu bu imkanların daha dolğun reallaşmasına yönəldilir.

Bu faktları AZƏRTAC-a məxsusi müsahibəsində iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev deyib. Müsahibəni təqdim edirik.

- Cənab nazir, son illərdə qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı hansı isləhatlar həyata keçirilir. Azərbaycanın iqtisadiyyatına bu isləhatlar necə təsir göstərir?

- Qeyd edilməlidir ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi, rəqabətqabiliyyətli qeyri-neft məhsulları istehsalının və ixracının stimullaşdırılması, daxili tələbatın yerli istehsal hesabına təmin edilməsi istiqamətində kompleks və ardıcıl işlər görülür. Bu baxımdan, iqtisadiyyatın neftden asılılığının azaldılması, qeyri-neft sektorunun davamlı inkişafı iqtisadi siyasetin mərkəzində duran əsas hədəflərdəndir.

Bu hədəflərə nail olunmasında özəl sektorun rolu xüsusilə qeyd edilməlidir. Dövlətimizin başçısının "Ölkəmizin inkişafı sahibkarlığın inkişafından asılıdır" strateji xəttine uyğun olaraq biznes və investisiya mühitinin davamlı surətde yaxşılaşdırılması, biznesə yeni destek mexanizmlərinin tətbiqi və digər istiqamətlərdə mühüm tədbirlər həyata keçirilir, sahibkarlıq dövlət dəstəyinin sferası və coğrafiyası genişləndirilir. Bu kursa uyğun olaraq lisenziyalasdırmanın sadələşdirilməsi, sahibkarlıq sahəsində yoxlamaların dayandırılması, investisiyaların və ixracın təşviqi mexanizmlərinin tətbiqi, güzəştli kreditləşmə faizinin aşağı salınması, kiçik və orta sahibkarlığın inkişafı tədbirləri, elektron xidmətlər şəbəkəsinin genişləndirilmesi, vergi, gömrük, sosial ödənişlər sisteminin tekmilləşdirilməsi özəl sektorun iqtisadiyyatda pa-

yını da artırıb. 2018-ci ilde sənayedə özəl sektorun payı 83,2 faiz, 2019-cu ilin birinci yarısında isə 82,5 faiz olub. Bütün bunlar isə qeyri-neft sektorunun inkişafında mühüm önem kəsb edir. Bu sektorun əsas sahələrində olan sənayenin inkişafı istiqamətində aparılan sistemli işlərin nəticəsi olaraq ölkədə yeni sənaye müəssisələri açılır, mövcud müəssisələrin istehsal gücü artırılır, hazırda bir sıra sənaye obyektlərinin tikintisi davam etdirilir. Azərbaycan sənayesi həm texnoloji, həm də innovativ baxımdan inkişaf edir, yeni sənaye sahələri yaradılır.

Sənayedə yeni modellərin tətbiqi, sənaye parkları və məhəllələri, aqroparklar kimi müterəqqi mexanizmlər innovativ müəssisələrin yaradılmasına, ixrac yönümlü məhsulların istehsalının genişləndirilməsinə böyük imkanlar açır. Qeyd edək ki, hazırda Azərbaycanda 5 sənaye parkı - Sumqayıt Kimya, Balaxanı, Mingəçevir, Qardaş və Pirallahi sənaye parkları fəaliyyət göstərir. İndiyədək sənaye parklarında 40-dan çox rezident qeydiyyata alınıb. Bu rezidentlərin 24-ü artıq istehsal fəaliyyətinə başlayıb. Bu il daha 10 rezident istehsala başlayacaq.

Sənaye parklarında rezidentlər üçün vergi və gömrük sahəsində stimullaşdırıcı tədbirlər tətbiq edilir. Belə ki, sənaye parklarının rezidentləri qeydiyyata alındıqları tarixdən 7 il müddətində əmlak, torpaq, gəlir və ya mənfəət vergilərindən, istehsal məqsədilə idxlə etdikləri texnikanın, texnoloji avadanlıqların və qurğuların idxali zamanı ƏDV-dən və gömrük rüsumlarından azad olunurlar. Bundan başqa, sənaye parklarında dövlət vəsaitləri hesabına müasir infrastruktur yaradılır, sahibkarların vəsaitlərini investisiya qoyuluşuna yönəltməleri stimullaşdırılır.

Qeyd edək ki, indiyədək sənaye parklarında 1,5 milyard manat-

lıq məhsul istehsal edilib. Bu məhsulların 300 milyon manatlıq hissəsi xarici ölkələrə ixrac olunub. Sevindirici haldır ki, bu günlərdə Balaxanı Sənaye Parkının rezidenti istehsal etdiyi mebel məhsullarının ABŞ-a ixracına başlayıb.

Sənayedə kiçik və orta sahibkarlığın rolunun artırılmasında elverişli mexanizmlərdən biri də sənaye məhəllələridir. Artıq regionlarda dövlət tərəfindən sahibkarlar üçün bütün zəruri infrastruktur təmin olunmuş 4 sənaye məhəlləsi yaradılıb və 38 iştirakçı qeydiyyatdan keçib. Bu rezidentlərdən hazırlı 21-i fəaliyyət göstərir. Belə məhəllələrin digər rayonlarda yaradılması istiqamətində işlər davam etdirilir. Fəaliyyətdə olan 2 sənaye məhəlləsinin iştirakçıları tərəfindən 41 milyon manatlıqdan çox, o cümlədən bu ilin birinci yarısında 14,5 milyon manatlıq məhsul istehsal olunub.

Ümumilikdə ölkəmizdə yaradılmış sənaye parklarında və məhəllələrdə 11 mindən çox iş yeri açılıb və daha 3 minə yaxın iş yeri açılması nəzərdə tutulur.

Bunlarla yanaşı, aqroparkların yaradılması istiqamətində tədbirlər görülür ki, bu da regionlarda iş yerlərinin açılması və məşğulluğun təmin olunması ilə yanaşı, ixrac yönümlü məhsulların istehsalında əhəmiyyətli rol oynayır. Ölkəmizdə 51 aqroparkın yaradılması ilə bağlı ciddi addımlar atılır. Artıq 22 aqropark fəaliyyətdədir, bu ilin sonuna qədər 11 aqroparkın fəaliyyətə başlanması gözlənilir. Bu layihələrin icrası nəticəsində 4 mindən çox yeni iş yerinin yaradılması proqnozlaşdırılır.

Bunlarla yanaşı, müterəqqi metod kimi investisiya təşviqi mexanizminin tətbiqi de qeyd ediləlidir. Ölkədə idxali əvəzedən və ixrac yönümlü sənayenin inkişafı, bu sahəyə investisiyaların cəlb edilməsinin stimullaşdırılması məqsədilə bu günədək 400-ə

tehsali 23 milyon manat, ixrac isə 20 milyon manat təşkil edib. Ümumilikdə, 2019-cu ilin birinci yarısında toxuculuq sənayesində artım 50 faizdən çox olub.

Sumqayıt Kimya Sənaye Parkında reallaşdırılan "SOCAR Polymer" layihəsi çərçivəsində tikilən zavodlarda bu ilin birinci yarısında 90 milyon manatlıq polipropilen və yüksəksıxlıqlı polietilen məhsulları istehsal olunub və artıq 70 milyon manatlıq məhsul ixrac edilib.

Bundan başqa, bu ilin altı ayı ərzində ağac emalı və istehsali sahəsində 2,2 dəfə, mebellərin istehsalında isə 28 faizə yaxın artım qeydə alınıb.

Məlum olduğu kimi, Azərbaycanda şərabçılıq sənayesi qədim tarixə və ənənəyə malikdir və bu sahənin inkişafına böyük diqqət göstərilir. Şərabçılıq müəssisələrinin istehsal potensialının tam reallaşdırılması məqsədilə bu məhsulların istehsalı və ixracı dövlət dəstəyi tədbirləri və mexanizmləri ilə stimullaşdırılır, təşviq edilir, xarici ölkələrdə şərab evləri yaradılır, beynəlxalq sərgilərdə məhsullarımız nümayiş olunur. Ümumilikdə 2019-cu ilin ilk yarısında spirtli və spirtsiz içki istehsalında artım 65,2 faiz təşkil edib.

- Qeyri-neft sənayesində istehsalın artımı ixracda özü-nü necə təsir göstərir?

- Bütün sahələrdə olduğu kimi, ölkə iqtisadiyyatında da müəyyənləşdirilmiş hədəflərə çatmaq üçün isləhatlar bir-biri ilə sıx əlaqələndirilir. Qeyd edildiyi kimi, isləhatlar daxili

tələbatın ödənilməsini, idxal dan asılılığı azaltmaqla yanaşı, ixrac imkanlarının genişlənməsinə də töhfələndirir. Qeyri-neft məhsulları ixracının stimullaşdırılması məqsədilə "Made in Azerbaijan" brendinin təbliği ilə bağlı dəstək tədbirləri həyata keçirilir, dövlət vəsaiti hesabına sahibkarlar ixrac missiyalarında, beynəlxalq sərgilərdə iştirak edirlər. Bu il ərzində ixracatçıların Almaniyada keçirilən "Beynəlxalq Yaşıl Həftə", "Fruit Logistika" və "Prowein", Rusiyanın "Prodexpo" və "Mosbuild", Birleşmiş Ərəb Əmirliklərində "Qulfood", Çində "Sial China" dünyaya miqyaslı beynəlxalq sərgilərində sahibkarlarımız vahid ölkə stendi ilə iştirak ediblər. İlın sonuna kimi növbəti 4 beynəlxalq sərgidə vahid ölkə stendi ilə iştirak nəzərdə tutulur. Bununla yanaşı, altı ay ərzində ixracatçıların 17 beynəlxalq sərgidə fərdi qaydada iştirakına dəstək göstərilib.

Həmçinin ixracatçıların potensial müştərilərlə, xüsusile idxalçı

Şahin Mustafayev: "Azərbaycanın artan potensialı istehsalın və ixracın genişləndirilməsinə böyük imkanlar açır"

və distribütörlerle əlaqələrinin qurulması məqsədilə bu dövr ərzində Çin, Polşa, Latviya, Qətər, İsvəçə və Rusiyaya ixrac missiyaları təşkil olunub. Bu tədbirlər çərçivəsində Azərbaycan məhsullarının ixracına dair razılaşmalar və sifarişlər əldə edilib, müqavilələr imzalanıb. Eyni zamanda, bir sıra məhsulların ixracatçılarına ixrac təşviqi ödənilir. Qeyd edək ki, 2019-cu ilin yanvar-iyun ayları ərzində ixracatçılara 5 milyon manatdan artıq, ümumilikdə isə 2016-ci ilin mart ayından bu gənədək 14 milyon manatdan çox ixrac təşviqi ödənilib. Bu mexanizm çərçivəsində Almaniya, Rusiya, Çin, Polşa, İtaliya, Qazaxıstan, Litva, Cənubi Koreya, Yunanistan, Kanada, Avstraliya, Malayziya, ABŞ, Yaponiya, Səudiyyə Ərəbistanı və digər ölkələrə 210 milyon ABŞ dollarından çox qeyri-neft məhsulunun ixracı stimullaşdırılıb.

Ixracın stimullaşdırılması tədbirləri çərçivəsində prosedurlar sadələşdirilir, yerli məhsullarımızın ixrac potensialı yüksək olan ölkələrdə ticarət nümayəndələri fəaliyyət göstərir, ticarət evləri və şərab evlərinin yaradılması ilə bağlı işlər davam etdirilir. Azərbaycanın

xarici ölkələrdə 10 ticarət və şərab evi açılıb, Rusiya, Qazaxıstan və digər ölkələrdə ticarət evlərinin açılması ilə bağlı işlər görülür. Həmçinin Rusiyanın Moskva şəhərində 15 Azərbaycan şirkəti tərəfindən istehsal olunan 200-dən çox çeşidde məhsulun təqdim olunduğu "Azərbaycan nemətləri" mağazası fəaliyyətə başlayıb, Sankt-Peterburq, Yekaterinburq və digər şəhərlərdə də bu cür mağazaların açılması istiqamətində işlər aparılır.

Görülən işlər qeyri-neft ixracının göstəricilərində də əksini tapır. Belə ki, son 3 il ərzində qeyri-neft ixracı ümumilikdə 36,5 faiz artaraq 1,7 milyard ABŞ dolları təşkil edib, 167 yeni növ məhsulun ixracına başlanıb, ixrac olunan qeyri-neft məhsullarının çeşidi 3 mini tövb. Qeyri-neft ixracında 452 milyon dollarlıq artımın 60 milyon dollarlıq hissəsi yeni məhsulların ixracı hesabına formalanmış. Qeyd edilməlidir ki, ixracın şaxələndirilməsi ilə yanaşı, sahibkarlara yaradılmış imkanlar xarici ticarətə məşğul olan biznes subyektlərinin sayında əhəmiyyətli artımı getirib çıxarıb və 79 faizlik artım müşahidə olunub. Bu, artan

iqtisadi fəallığın və şəffaflığın əyani göstəricisidir. Eyni tendensiya 2019-cu ilin altı ayında da davam edib, qeyri-neft ixracı 15 faiz səviyyəsində artaraq 980 milyon dollar təşkil edib, ticarət tərəfdəşlərinin, mal çeşidlərinin və ticarət iştirakçı biznes subyektlərinin səyində artım qeydə alınıb.

Istehsalın təşviqi istiqamətində görülmüş işlər ixracın artımı ilə neticələnir. Belə ki, sahibkarlığın güzəştli kreditləşdirilməsi, istehsalatda müasir texnologiyaların tətbiqi digər sahələr yanaşı, aqrar sahədə də ixrac imkanlarını genişləndirir. Yeri gəlmışkən, bu ilin birinci yarısında ümumilikdə 440 milyon dollarlıq meyvə - tərvəz və onların emali məhsulları, pambıq, süd məhsulları, ipək, tüttün kimi kənd təsərrüfatı məhsulları ixrac edilib.

Sənaye sahəsinə galincə isə polimer, polietilen, metanol və gübə kimi kimyəvi məhsullar, qablaşdırma məhsulları, konteynerlər, toxuculuq məhsulları, tikinti və quraşdırma istifadə olunan polad laylar, borular, transformatorlar, elektrik naqilləri və digər elektrik avadanlıqları, mis və alüminium məməlumatları ixracı artan

əsas məhsullar sırasındadırlar.

Ümumilikdə isə bu ilin ilk yarısında qeyri-neft ixracının 51 faizi kənd təsərrüfatı və emalı, 49 faizini isə sənaye məhsulları təşkil edib.

- İdxalda hansı məhsullar üstünlük təşkil edir və bu, nə ilə bağlıdır?

- İdxalin əvəz edilmesi üçün istehsal artırılır, yeni istehsal sahələri yaradılır. Ölkəmizdə həyata keçirilən sosial-iqtisadi siyasetin hədəflərindən biri də mehz budur və bu məqsədə nail olunması üçün sistemli və ardıcıl tədbirlər həyata keçirilir. Qeyd olunmalıdır ki, bir sıra məhsullar üzrə Azərbaycan özünü tam təmin edir, digər məhsullar üzrə isə özünümənitmə səviyyəsi ilden-ile yüksəlir. Bununla yanaşı, idxlə əvəz edən məhsul istehsalı genişlənir, bir sıra məhsulların idxləda payı azalır. Misal olaraq, son 3 ildə sement istehsalı 17,6 faiz, alüminium çubuqlar, millər və profillər kimi məhsulların istehsalı 52,8 faiz artıb, idxlə isə müvafiq olaraq 89 faiz və 81 faiz azalıb.

2018-ci ilin idxlalının strukturuna nəzər salsaq, ümumilikdə idxl olunan məhsulların 70 faizdən çox hissəsinin iqtisadiyyatın inkişafı üçün nəzərdə tutulan tədbirlər, iri infrastruktur layihələrinin reallaşmasına, investisiya təşviqi mexanizmi çərçivəsində prioritət sahələrə modern texnologiyaların cəlb edilməsinə, ölkəmizdə nəqliyyat və logistika sahəsinin inkişafına, bu sahənin infrastrukturunun və bazasının müasirəşdirilməsinə, yeni tikilmiş müəssisələrin xammal və yarımfabrikat ehtiyaclarının ödənilməsinə, strateji əhəmiyyətli və sosialyönümlü layihələrə, dövlət ehtiyatlarının artırılmasına yönəldiyini görərik. Bu tədbirlər isə iqtisadiyyatın inkişafına və davamlılığının təmin olunmasına xidmet edir. Ümumilikdə, Azərbaycanın artan potensialı istehsalın və ixracın genişləndirilməsinə, xarici ticarətin strukturunun saxlanılmasına, rəqabətqabiliyyəti və ixracyönümlü qeyri-neft sektorunun inkişafına böyük imkanlar açır. İqtisadiyyatın bütün sahələrində olduğu kimi, xarici ticarət seqmətində də inkişaf kursu bu imkanların daha dolğun reallaşmasına yönəldilir.

"Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən İslahatların strateji hədəfləri sırasında sosialyönümlü siyasetin prioritətiinin qorunub saxlanması mühüm yer tutur"

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən İslahatların strateji hədəfləri sırasında qeyri-neft sektorunun inkişafı, regionların davamlı və tarzın inkişafının təmin edilməsi ilə yanaşı, sosialyönümlü siyasetin prioritətiinin qorunub saxlanması mühüm yer tutur". Bu fikri Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin sədr müavini Musa Quliyev deyib.

M.Quliyev bildirib ki, son illər respublikamızda əhalinin etibarlı sosial müdafiəsinin, habelə vətəndaşların yüksək rəfah halının təmini istiqamətində həyata keçirilən ardıcıl tədbirlər, imzalanan fərman və sərəncamlar insanların həyat səviyyəsinin daha da yüksəldiləsi istiqamətində müüm rol oynayıb. Bu baxımdan, sosial qayğıya daha çox ehtiyacı olan azteminatlı ailələrin, xüsusilə şəhid ailələrinin, Qarabağ müharibəsi veteranlarının, o cümlədən məcburi köçkünlərin qarşılaşdıqları əsas problemlərin həlli, onların həyat tərzinin yaxşılaşdırılması istiqamətində reallaşdırılan layihələr de xüsusi önem kəsb edir.

"Bütün bunlar barədə iyulun 31-də Prezident İlham Əliyevin yanında sosial-iqtisadi sahə ilə bağlı keçirilən müşavirədə də

ətraflı məlumat verildi. Dövlətimizin başçısı dedi ki, biz əlavə gəlirlərimiz, demək olar, tam həcmi sosial sahəyə yönəldirik. Çünkü sosial sahə bizim üçün prioritet sahədir və hər zaman bu sahə diqqət mərkəzində olub, bu gün də belədir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ölkəmizin firavonluğu və çəçəklənməsi, dünya siyasi arenasında nüfuzunun və mövqeyinin möhkəmləndirməsi istiqamətində məntiqli daxili və xarici siyaseti verilən vədlərə sadıqlıyın nümunəsidir. Dövlətimizin başçısının "Mən hər bir azərbaycanının Prezidenti olacağam!" vədi özünü bütün sahələrdə doğruldur"-deyə, M.Quliyev vurğulayıb.

Hacı Nurən: Qəbələ Beynəlxalq Müsiqi Festivalı insanlara gözəl əhval-ruhiyyə bəxş edir

Qəbələ Beynəlxalq Müsiqi Festivalı mədəniyyətimizin, müsiqimizin təbliği istiqamətində həyata keçirilən ən möhtəşəm layihələrdən biridir. Bu festival yaradıldığı gündən demək olar ki, onun bütün tədbirlərində, konsertlərdə iştirak edirəm. Qəbələ festivalı insanlara gözəl əhval-ruhiyyə bəxş edir.

Bu sözləri AZERTAC-in bölgə müxbirinə müsahibəsində "Həyat" fondunun prezidenti, xeyriyyəçi Hacı Nurən deyib. Festivalın Azərbaycanın mədəni həyatında əlamətdar hadisə olmaqla yanaşı, ölkələr arasında dostluq əlaqələrinin daha da möhkəmlənməsinə də müüm töhfələr verdiyini vurğulayan fondun rəhbəri bildirib ki, festivala dəvət olunan müsiqicilər, ifaçılar, dirijorlar dünyada yaxşı tanınan sənətkarlardır. Onlar Azərbaycanın inkişafını əyani şəkildə görür, ölkəmiz haqqında məlumatları daha da artır. Hacı Nurən bu ilki festivalın da yüksək səviyyədə keçdiyini, tamaşaçıların konsertlərdən böyük zövq aldıqlarını bildirib.

"Prezidentin siyasetinin təməlində vətəndaşın daha firavan yaşaması dayanır"

Mən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə keçirilən müşavirəni diqqətlə izlədim. 2019-cu il ölkəmizdə dərin sosial-iqtisadi İslahatlar ilinin davamı oldu". Bunu SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Musa Qasimli deyib.

Deputatin sözlərinə görə, bu ilin yanvarından bəri sosial-iqtisadi sahədə həyata keçirilən tədbirlər bilavasitə Azərbaycan vətəndaşının yaxşı həyat şəraitini təmin etmək üçün bərabər imkanların qurulmasına yönəlib: "Pensiyaların, orta aylıq əmək haqqının artırılması və digər sosial paketlər ümumi programın tərkib hissəsidir. Ötən 7 ayın təhlili göstərir ki, ölkə Prezidentinin siyasetinin təməlində Azərbay-

can dövlətinin güclü, vətəndaşının isə daha firavan yaşaması dayanır. Bu siyasetin möhkəm iqtisadi zəmini var. Əgər ölkəmizdə iqtisadi inkişaf olmasayıd, bu sosial tədbirləri həyata keçirmək mümkün olmazdı. İqtisadi inkişaf da ilk növbədə ölkəmizdə mövcud olan təbii sabitliklə bağlıdır. Məsələnin digər bir tərəfi onunla bağlıdır ki, Azərbaycan xalqı cənab Prezidentimiz İlham Əliyevin yürütdüyü siyaseti müdafiə edir və bu siyasetin güclü sosial dəyərləri var. Həmin siyaset də gücünü Azərbaycan xalqından alır. Müşavirə bir daha göstərdi ki, inkişafın həyata keçirilən tədbirlər son deyil, yalnız davamdır və bu tədbirlərin daha genişini hökumətimiz həyata keçirəcəkdir".

Ceyhun Rasimoğlu

Uşaqlara göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyəti yüksəldilib

Uşaqlara göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması dövlətin sosial yönümlü siyasetinin prioritet istiqamətlərindən biridir. Çünkü Azərbaycanın gələcəyi sabahın gəncləri hesab olunan bugünün fidan balalarının əlində olacaqdır. Son illər bu sahədə müüm tədbirlər həyata keçirilib. Tədbirlər BMT-nin Uşaq Hüquqları Konvensiyasına və "Minilliyyin İnkışaf Məqsədləri" nə, eləcə də, "Azərbaycan-2020: Gələcəyə Baxış" İnkışaf Konsepsiyasına uyğun olaraq aparılır. Uşaqlara tibbi yardım göstərən tibbi müəssisələrinin maddi-texniki bazaşının yaxşılaşdırılması, müasir tibbi texnika və ləvazimatlarla təchiz edilməsi, yeni tibbi texnologiyaların tətbiqi ki mi tədbirlər uşaqlara göstərilən tibbi xidmətin keyfiyyətinin yüksəldilməsinə istiqamətlənmüşdür.

2013-2017-ci illeri əhatə edən "Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə dair Dövlət Programı" uşaqların icbari dispanserizasiyasını həyata keçirən dövlət-tibb müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, laborator müayinələri aparmaq üçün diaqnostik avadanlıqla təchiz edilməsi, əhalili arasında geniş maarifləndirmə kimi tədbirlərin icrasında əhemmiyyətli oldu. Həyata keçirilən tədbirlərin, davamı olaraq, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Sərəncamı ilə "Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə dair 2018-2022-ci illər üçün Dövlət Programı" təsdiq edildi. Bu Dövlət Programı qeyd etdiyimiz "2013-2017-ci illər üçün uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə dair Dövlət Programı"nın davamı olaraq hazırlanıb. Dövlət Programı çərçivəsində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində, uşaqlar arasında xəstələnmənin, sağlamlıq imkanları məhdudluğunun və ölümün səviyyəsinin azaldılması müşahidə olunub. Belə ki, ötən dövr ərzində, icbari dispanserizasiyadan keçmiş uşaqların registrinin yaradılması üçün program təminatı modulu hazırlanıb və ölkə üzrə bütün ambulator xidmət göstərən tibb müəssisələrinde tətbiq edilib. Hazırlanmış program təminatı modulunun mövcud elektron-sağamlıq kartı sisteminə integrasiyası təmin edilib. Eyni zamanda, uşaqlara göstərilən tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin yüksəldilməsi məqsədile müvafiq klinik protokollar və təlimatlar hazırlanıb. Statistik göstəricilərə əsasən, Dövlət Programı çərçivəsində her il uşaq əhalisinin 95 % -dən çoxu tibbi müayinədən keçirilib, aparılan müayinələr nəticəsində, xəstəlik aşkar edilmiş uşaqlar dispanser qeydiyyatına

alınıb, onların arasında müalicə-sağamlıqlaşdırıcı tədbirlər həyata keçirilib. Bu tədbirlər nəticəsində, uşaqların sağlamlığını xarakterizə edən göstəricilərdə müsbət dinamika müşahidə olunub.

"Uşaqların icbari dispanserizasiyadan keçirilməsinə dair 2018-2022-ci illər üçün Dövlət Programı" uşaqlara göstərilən tibbi xidmətlərin keyfiyyətini yüksəltmək onların arasında xəstələnmə, sağlamlıq imkanlarının məhdudluğunun və ölüm səviyyəsinin azaldılmasına öz töhfəsinə verir. Dövlət Programı uşaq xəstəliklərinin erkən aşkar edilməsini, uşaqlar arasında yayılan patologiyaların profilaktikasını, uşaqların sağlamlıq vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasını, uşaqların icbari dispanserizasiyasını həyata keçirən dövlət-tibb müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi və s. yönəldilmiş tədbirlərin daha geniş miqyasda həyata keçirilməsini və əhalili arasında maarifləndirmə işlərinin səmərəliliyinin artırır. Tibbi müayinələr vasitəsilə uşaqlarda xəstəliklərin və onların risk amillərinin erkən mərhələdə aşkarlanması və sağlamlaşdırıcı tədbirlərin həyata keçirilməsi, dispanserizasiya tədbirləri çərçivə-

sində aparılan profilaktika, diaqnostika və müalicə-sağamlıqlaşdırıcı tədbirlərin qeydiyyat sisteminin təkmilləşdirilməsi, uşaqlar və valideynlər arasında xəstəliklərin profilaktikası məqsədilə aparılan maarifləndirmə işini gücləndirir.

Məlumdur ki, ana və uşaqların mühafizəsi işi Azərbaycan dövlətinin daim diqqət yetirdiyi sahədir. Uşaqların icbari dispanserizasiyası Azərbaycanda yeni doğulandan 18 yaşa qədər olan bütün uşaqları əhatə edir. "Uşaqların icbari dispanserizasiyası

Əhalinin həssas təbəqələri üçün Sığınacaq və Sosial Reabilitasiya Müəssisəsi yaradılır

Hər bir cəmiyyətin tərəq-qisinin əsas məqsədəri sırasında yer alan sosial rifah və onun daim yüksələn xətt üzrə inkışafına nail olunması müasir dövrdə ən vacib vəzifələrdən biridir. Sosial rifah halının, insanların həyat səviyyəsinin yüksək olmadığı cəmiyyətdə, dövlətdə böyük nailiyyətlərlə müşayiət edilən inkışafdan söhbət açmaq mümkün deyil.

Sosial siyaset insanların həyatının bütün sahələrini - əmək və məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasını, sosial ədalət prinsipinin reallaşdırılmasını, əhalinin etibarlı sosial müdafiəsinə nail olunmasını, məşğulluq probleminin həllini, maddi və mənəvi teleblərin təminatını və digər bu qəbildən olan halları əhatə edir. Ölkədə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bu sahədə həyata keçirilən uğurlu siyaset nəticəsində əhalinin, onun müxtəlif təbəqəsinin etibarlı sosial müdafiəsi yaradılıb, insanların həyat səviyyəsi davamlı olaraq yüksəlib.

Prezident İlham Əliyevin verdiyi fərman və sərəncamlar insanın sosial rifah halını yaxşılaşdırmağa yönəlmışdır. İstər şəhid ailələrinə göstəri-lən qayğı, onlara verilən birdəfəlik ödəmələr, verilən aylıq müavinətlerin artırılması, istərsə də Əfqanistanda həlak olmuş hərbi qulluqçuların ailələrinə verilən aylıq müavinətin artırılması, minimum əmək haqqının yaşıyış minimumuna çatdırılması, pensiyaların artımı, tələbə təqaüdlerinin artımı və insanların həyat şəraitini yaxşılaşdıracaq sərəncamlar ölkə başçıının xalqa qayğısının təzahüründür.

Son aylarda imzalanan sərəncam və fərمانlar, bir daha təsdiqlədi ki, Azərbaycan sosial dövlətdir və əhalinin sosial rifah halının yaxşılaşdırılması Azərbaycan Prezidentinin siyasetində priotet istiqamətdir.

Cəmiyyətin əmək qabiliyyətini itirmiş üzvləri üçün təxire salınmadan etibarlı sosial təminatlar sistemi, da-

vamlı olaraq, həyata keçirilir. Prezident İlham Əliyevin 2019-cu il 18 yanvar tarixli Fərmanına əsasən, Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondu (DSMF) nəzdindəki üç müəssisə əsasında vahid qurum yaradılır. Fərmanın icrası olaraq, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 30 iyul 2019-cu il tarixli 337 nömrəli Qərarı ilə DSMF-nin nəzdindəki üç sosial xidmət müəssisəsi - "Yetkinlik yaşına çatmamış görmə imkanı məhdud şəxslər üçün Bərpə Mərkəzi", "Baxımsız, kimsəsiz və sosial təhlükeli vəziyyətdə olan yetkinlik yaşına çatmayanlar üçün Sosial Sığınacaq və Reabilitasiya Müəssisəsi" və "Yaşayış yeri olmayan 18 yaşdan yuxarı şəxslər üçün Sosial Sığınacaq" loğu ilə DSMSF-nin nəzdində olmaqla, həssas əhali qruplarından olan şəxslər üçün Sığınacaq və Sosial Reabilitasiya Müəssisəsinin yaradılmasına başlanılib. Həssas əhali qruplarından olan şəxslər üçün Sığınacaq və Sosial Reabilitasiya Müəssisəsi qeyd edilən şəxsləri, o cümlədən, müəyyən yaşlılığı yeri olmayan şəxsləri, baxımsız, sosial təhlükeli vəziyyətdə olan yetkinlik yaşına çatmayanları stasionar şəraitdə sosial xidmətlərlə təmin edəcək. Müəssisə yalnız sığınacaq kimi fəaliyyət göstərməyərək, burada həmin insanların normal həyat tərzi nə malik olmaları, əmək qabiliyyətli olanların əmək bazarına dönüşü, sosial təhlükeli vəziyyətdə olan yetkinlik yaşına çatmayanları bu vəziyyətdən çıxarılmaları, nəticə etibarilə həssas əhali qruplarından olan şəxslərin sosial reabilitasiyası və cəmiyyətə fəal inteqrasiyası və s. üçün aidiyəti işlər aparacaq.

Göründüyü kimi, bu gün Azərbaycanda sosial problemlərin həlli ilə bağlı çox böyük işlər həyata keçirilir və bu işlər sistemli və ardıcıl xarakter daşıyır.

Zümrüd BAYRAMOVA

DOST xidmətlərindən vətəndaşların tam məmənunluq səviyyəsi 93 faizdən çoxdur

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin tabeliyindəkisi Dayanıqlı və Operativ Sosial Təminat (DOST) Agentliyinin ilk "DOST" mərkəzinin xidmətlərindən artıq 22 mindən çox vətəndaş faydalananı.

Nazirliyin ictimaiyyətlə əlaqələr və kommunikasiya şöbəsindən AZERTAC-a verilən məlumatda görə, vətəndaşların müraciətlərinə uyğun olaraq, məşğulluq, pensiya, sosial müayinət və təqaüdlər, sosial xidmətlər, əllilik, tibbi-sosial ekspertiza və reabilitasiya, sosial siyorta, əmək münasibətləri, həmçinin sosial hüquqi, sosial-meşət xidmətləri, sosial-pedagoji və s. sahələr üzrə xidmətlər göstərilib.

Xidmətlərin göstəriləməsi prosesi vətəndaş məmənunluğunu prinsipinə uyğun qurulub. Mərkəzə gələn vətəndaşa xidmətdən yarananlıqdan sonra masadan ayrılmadan xidmətdən nə dərəcədə razı qalıb-qalmadığı barədə rəyini bildirmək təklif edilir və o, öz rəyini elektron sisteme daxil edir. Bundan başqa, mərkəzin çıxışında da könlülər vətəndaşlara yaxınlaşaraq sorğuda iştirak etməyi təklif edirlər. "Gösterilən xidmətdən nə dərəcədə razı qaldınız?" sualına "Razi qaldım", "Qis-

mən razı qaldım", "Razi qalmadım" və "Bilmirəm" cavab variantları təklif olunur.

Vətəndaşların məmənunluq səviyyəsi mərkəzin Təhlil və statistika departamenti tərəfindən həmin cavablara və Çağrı mərkəzinin məlumatlarına əsasən hesablanır. İndiye qədər olan məlumatə əsasən, vətəndaşların "DOST" mərkəzindən tam məmənunluq səviyyəsi 93 faizi keçib, xidmətlərdən qismən məmənun vətəndaşlar isə 4 faiz təşkil edir.

Daxili siyasetlə maraqlanan istənilən şəxsin soruşmağa haqqı var ki, iqtidara iddiyalı olduğunu deyən Əli Kərimli siyasi fealiyyətini hansı maliyyə üzərində qurub? Bu sual uzun illərdir ki, cavabı verilməyən suallar daxilindədir ve AXCP sədri hər vəchle həmin sualdan müxtəlif üsullarla yayınır. Ancaq nə qədər çox yəyinmiş, həmin sual bir o qədər daha tez-tez tekrarlanır. Çünkü Ə.Kərimli AXCP-ni qiymətli yolu ilə əldə edəndən, təhərək dövrlərə qədər sərf bolşevik təfəkkür ilə etrafındakıları inandırmağa çalışır ki, mövcud hakimiyətlə bir-dəfəlik qurtaracaq və sosial təminatı yüksək olan yeni dünya quracaq və s. Söz yox ki, iller boyu söz dağarcığı təsiri bağışlayan sabiq dövlət katibi, sonradan isə müxalifet partiyasının sədri Ə.Kərimlinin idddiaları, bu günün özündə de, ictimai rəyə boşbağılıqlıdan savayı, heç bir təsir bağışlamır. Çünkü onun qeyri-ciddiliyini sübut edən növbəti fakt sosial şəbəkə "qəhrəmanlılığıdır", hətta daha dəqiq desək, bloqerlik etməsidir. Axi görünən həm de budur ki, "inqilabçı kütü" özüne yanlış lider seçmək, inđinin özündə de siyasi arenada yalnız axmaqlıqlar töretdikdə davam edirlər. Elə də uzağa getməyək - 19 yanvar mitinqindən başlayaraq, Afrika ölkələrində baş verən hakimiyət dəyişikliklərindən, vəcde gəlmələrinə qədər...

Hər yerdə bahalı xarici avtomobilər, cangüdənlər, brend geyimlər, gözqamaşdırıcı brilyantlar, bahalı pablarda, kabare və restoranlarda kef məclisləri, gecə həyatları...

Bütün bunlar öz yerində və bu barədə minlərlə yazılar, məqalelər, təhlillər, şəhərlər, açıqlamalar, müsahibələr, ekspert rəyləri verilib, ortaq məxrəce gəlinərək, Ə.Kərimlinin iç üzü ifşa olunub. Ancaq hər dəfə yuxarıda qeyd edilən sual öz mövcudluğunu qoruyub-saxlayır - AXCP sədri və ailəsinin cah-cələlli həyatı necə, hansı übulla, kimlər tərəfindən təmin olunur? Misal üçün, gah Ə.Kərimlinin Bakı etrafındaki prestijli məkanlarda növbəti villa alması, gah övladlarının Britaniyada ən bahalı təhsil müəssisələrində təhsil almaları, ondan sonra müxtəlif parti-məclislərde pulları göye sovurmaları, gah arvadı Samara Kərimlinin Dumanlı Albionda biznes qurması, bahalı butiklərə sahib olması, üstəlik, S.Kərimlinin Britaniyanın ən tanınmış klinikalarının birində bahalı plastik əməliyyat keçirməsi kimi faktlar sual olaraq açıq qalmaqdadır. Hələ bu, harasıdır? Hər yerdə de bahalı xarici avtomobilər, cangüdənlər, brend geyimlər, gözqamaşdırıcı brilyantlar, bahalı pablarda...

da, kabare və restoranlarda kef məclisləri, gecə həyatları...

Kərimlilər ailəsinin bahalı həyat tərzi, zəngin London həyatı reallıqdır və bu reallıq, istər-istəməz, sırvı və fəal cəbhəçilərdə təccüb deyil, hətta qıçır yaradır

Lakin bu mövzunun daha bir tərefi de var. Kərimlilər ailəsinin bahalı həyat tərzi, zəngin London həyatı reallıqdır və bu reallıq, istər-istəməz, sırvı və fəal cəbhəçilərdə təccüb deyil, hətta qıçır yaradır. Ə.Kərimlinin "satılmaz lider" obrazı sanki kiçik hissəciklərə parçalanaraq, yox olur. Bu gün sözügedən məqələnin başlığında verilən sual, möhz cəbhəçilər tərəfindən de verilməkdədir. Bir sualın altında isə digər benzər suallar yaranır - o, nə alıb-satır? Nə istehsal edir? Əldə etdiyi qonorarları hansı elmi-siyasi fealiyyətinə görə qazanıb? Bəlkə o, kriptovalyuta ticarətine başlayıb və əldə etdiyi gəlirlərini birja bazارında gizlədir?

Ola bilsin ki, hüquq-mühafizə orqanları və vergi müfettişləri, hələ ki, bu məsələlərdə Ə.Kərimlini sorğu-suala tutmayıblar, amma bunun tam zamanıdır. Ən azindan, daha bir sual da vermek olar - AXCP-nin sədri, ümumiyyətlə, vergi ödəyirmi? Hər halda müvafiq strukturlar bu haqda düşünməlidirlər...

Cünki Ə.Kərimli özünü reklam mitinqlərində çıxış edərək, hər dəfə bu sualları həkimiyət tərəf ünvanlayır, gəlir mənbələrinin açıqlanmasını tələb edir və s. Məgər belə deyilmə? Əger beledirsə, onda buyursun nümunəvi vətəndaş olaraq əvvəlcə özü bir addım atısın, gəlir mənbələrinin bütün inceliklərini tam şəffaf şəkildə xalqa açıqlasın ki, cah-cələlli həyatını hansı pul-paralar hesab-

na qurub? Təessüs ki, Ə.Kərimli belə hallarda özünün köhnə, açıq şəkildə yalanlara söyklənən cavabları ilə kifayətlənir - həyat yoldaşının dövlət tərəfindən verilmiş mənziliyi satıb, Avropa məhkəməsindən kompensasiya alıb və s. və i... Ə.Kərimlinin ona sual ünvanlayanları bu qədər ucuz tutması, əslində, öz ucuzluğunun göstəricisidir. Kim inana bilər ki, onun yuxarıda qeyd edilən və az qala 25 ilə yaxın zəngin və bahalı həyatı bir neçə on min dollarla təmin edilir? Heç onun özü-öz sözlərinə inanır mı?

Əli Kərimli Avropanın gizli şəbəkələrini maliyyələşmə işinə cəlb edib və həmin vasitələrlə vəsaitləri arxa cibinə doldurur

Bu gün həm Ə.Kərimlinin tərəfdarlarını, həm de əleyhdarlarını çox maraqlandıran da-ha bir məqam budur ki, nəye görə AXCP sədri Bakıdakı diplomatik missiyalarda zaman-zaman keçirdiyi görüşlərindən sonra on minlərlə dollar aldığı gizlədir və açıqlamır?! Axi bildiyimiz qədər belə məsələlər daha da həssaslaşdırıb və dövlətin maliyyə nezareti güclüdür, xüsusilə, maliyyə-bank sektorlarında. Çünkü xaricdən vəsaitlər almaq indi daha çətindir. Əks halda, ortada digər nüans görünməyə başlayır. Ə.Kərimli Avropanın gizli şəbəkələrini maliyyələşmə işinə cəlb edib və həmin vasitələrlə vəsaitləri arxa cibinə doldurur. Gəlin onun müavini Gözəl Bayramlınin Gürcüstənən Azərbaycana keçərkən, həbs olunması məsələsini xatırlayaq. Axi insan nə qədər sadələvh olmalıdır ki, Ə.Kərimlinin and-amənina və AXCP sədrinin müavini Gürcüstənən müalicəyə getdiyi, ölkəyə daxil etməyə çalışdığu valyutanın isə, şəxsi vəsaiti olduğu iddiyalarına inansın?

Yaxud bu gün Ə.Kərimlinin pul-para qazanmaq üçün yeni şəbəkəsində növbəti adalar da məlum olub - gizli gürçü şəbəkəsində fealiyyət göstərən və axtarışdan olan Daşqın Ağalarov, erməni "Aqos" qəzetiñin eməkdaşı Arzu Qeybullayeva... O cümlədən, Parisdə oturub dövlət əleyhinə gecə-gündüz çənə döyen Qənimət Zahid. Cox yəqin ki, Ə.Kərimlinin bahalı həyatında bu şəbəkənin müəyyən rolları var və o cümlədən, həmin şəbəkəyə altdan-altdan pul buraxan adamların da

kim olduqları yaxınlarda üzə çıxacaq.

1993-cü ildə AXCP-nin gizli qızıl fondunu tələyan Əli Kərimlidir!

Cünki bəzi məlumatlara görə, elə Azərbaycanın özündə də "ihsiz" Ə.Kərimlinin tələyinə biganə qalmayan insanlar mövcuddur. Bu gün onların Ə.Kərimlini maddi tərəfdən təmin etməkdə məqsəd və məramları nədən ibarətdir? Maraqlıdır, yenə də hansı səbəblər görə Ə.Kərimlini maliyyələşdirən həmin qruplar hələ də müvafiq strukturlar tərəfindən araşdırılmayıblar? Ədalət naminə, onu da deyə bilərik ki, Ə.Kərimlinin şəxsi xərcləri və partiyasının büdcəsi üçün həmin vəsaitlər bir-birini tamamlamır. Yeni cəbhə oxlokratiyasına həmin vəsaitlərdən yalnız cüzi miqdardar düşür, əsas hissəsi isə ailəsinin bahalı və zəngin London həyatına yönəldilir və bu da son deyil...

Etimarlı mənbələrdən məlum olub ki, AXCP-nin sədrlik postunu işğal etdiğdən sonra Kərimlinin yaxın qohumları vəsaiti ilə Dağıstanda, Şimali Qafqazın digər şəhərlərdə, xüsusilə, Stavropolda yeni gelir biznesi yaradılıb. Həmin biznesin maliyyə bazası isə, AXC-nin yoxa çıxmış qızıl büdcəsidir! Bele ki, AXC-nin köhne təmsilçiləri de Kərimlinin 1993-cü ildə partiyanın qızıl fondunu uğurlamaqda ittihəm edirlər və iddia edilir ki, partiyanın qızıl fondu Elçibəyin müavini olmuş Kərimlinin şəxsi biznes qurması maraqlarına xərclənib. Beləliklə, partiyanın gizli qızıl fondunun yoxa çıxması, bilavasitə Ə.Kərimlinin şəxsi sosial maraqları üçün güdəza verilib.

Beləliklə, ortadakı faktlardan, dəlil və sübutlardan, həm de belə nəticəyə gelmək olar ki, AXCP sədri Ə.Kərimlinin şəxsi gelirləri bu gün onun rehbəri olduğu partiyasına etdiyi xəyanətindən irəlin gelir. Amma buna baxmayaraq, o, hazırda da partiyasına üzv olanlardan pul tələb edir, "partiyanın ayaqda qalması" adı altında, daha dəqiq desək, "üzvlük haqqı" deyilən yardımalar alır. Hər halda, bütün bunlar tələb olunan qanunlar çərçivəsində araşdırılmalı və Ə.Kərimli, töretdiyi bütün eməllerinə görə, cavab verməlidir!

Rövşən NURƏDDİNİNOĞLU

Hər zaman müxtəlif anormal ideya və təkliflərle çıxış edən AXCP sədri Əli Kərimli bununla diqqət mərkəzinə çevrilməyə və gündəmə gəlməyə çalışır. Amma reallıq ondan ibarətdir ki, Ə.Kərimlinin məkrli niyyətine bələd olduqlarından, irəli sürülən təklifləri qətiyyətlə rədd edilir. Bu günler ənənəvi ampluasından çıxış etməkdən yorulmayan Ə.Kərimli dağınq halda olan müxalifət birlesidir. Hətta partiya sədrlərinə telefon açıb, onlara səhəbatlər aparır. Sual yaranır, "Milli Şura" adlı bir qurum olduğu halda, Ə.Kərimlinin başqa bir müxalif birliyin yaradılması təşəbbüs ilə çıxış etməsini anormal təşəbbüs kimi qeymətləndirmək olarmı? Səhəbat etdiyimiz müsahibərimiz Ə.Kərimlinin yeni bir müxalif birliyin yaradılması ideyasının özünü dəyil, xarici maraqlı dairelərin uğursuz təşəbbüsü olduğunu bildirdilər.

Əli Kərimli AXCP-ni tarixin arxivinə sürükleyir

"Yurdaş" partiyasının sədri Mais Səfərli: "Milli Şura" AXCP-nin tör-töküntülərindən ibarət olan kiçicik bir qurumdur"

- "Milli Şura" deyilən qurum, əslində, dildədir, yeni gerçəklilikdə belə bir qurum yoxdur. Reallıq ondan ibarətdir ki, "Milli Şura" AXC P-nin tör-töküntülərindən ibarət olan kiçicik bir qurumdur. Orada başqa heç bir qüvvə yoxdur. Ona görə də, bunlar ictimai rəyə təsir etmək qabiliyyətine malik olmaq üçün müəyyən təşəbbüslerle çıxış edirlər.

Həmin təşəbbüslerdən biri də, parçalanmış durumda olan radiikal müxalifət düşərgəsində təmsil olunan partiyaları bir ayara gətirmək arzusundan ibarətdir. Amma hesab edirəm ki, o qüvvələrin arasında kifayət qədər ziddiyətlər var, hətta bəzi məqamlarda bu ziddiyətlər qarşılurma həddindədir. Belə olan halda, müxalifət düşərgəsini təmsil edən şəxslər arasından hansısa bir yeni birliyin yaradılması mümkün deyil. Bir sözlə, onlar tərəfindən səslənən birlilik ideyası boş-boş iddiyalardır. Sadəcə olaraq, Ə.Kərimli Qərb dövlətləri qarşısında yaxşı görənmək üçün bu cür anormal hərəkətlərə el atır. Faktlara istinadən, demək olar ki, Ə.Kərimli və digər müxalif ünsürlərin dedikləri sözlər boş-boş sözəldərdir. Bir sözlə, onların bu çabalarının heç bir mənası, heç bir nəticəsi olmayıcaqdır.

AGAAMC-nin sədri, fəlsəfə doktoru İlqar Orucov: "Müxalifət acınacaqlı duruma düşməsinin əsas günahkarlarından biri, məhz Əli Kərimlidir "

- Son dövrlərdə Ə.Kərimli müxalifət yeni birliyinin yaradılması və müxalifət təşkilatlarına, partiyalarının rəhbərlərinə müraciət edərək, onları birliyə dəvet etməsi anormallıqlardan başqa bir şey deyil. Amma məsələ ondan ibarətdir ki, əslində, müxalifət bugünkü acınacaqlı duruma düşməsinin əsas günahkarlarından biri, məhz Ə.Kərimlidir. O

xüsusi ambisiyaları ilə müxalifətə çox ciddi zərbə vurmışdır. Yeni Ə.Kərimli kinli xarakterə malik olan bir insandır və bu insan heç vaxt birləşdirici rolunda çıxış edə bilmez. Demək olar ki, bu insanın xarakterində yalnız özünü üstün tutmaq xəstəliyi var. Bir sözlə, Ə.Kərimlinin birleşdiricilik və yaxud insanları öz etrafına toplamaqla müxalifətin birliyini təmin etmək bacarığı mümkün olan məsələ deyil. Ona görə də, bütün bu çağrıları mənəsizdir. Demək olar ki, zaman-zaman Ə.Kərimli bu cür çağrıları fərqlənmək istəyib, amma her biri de iflasa uğrayıb. Səbəb ondan ibarətdir ki, Ə.Kərimli xaricidən aldığı müəyyən tapşırıqla hər zaman bu cür fealiyyətdə bulunur. Ümumiyyətlə, radikal müxalifət düşərgəsinə liderlik etmək istəyənlərin hər biri bu cür hallarla özünü gündəmdə saxlamaq, əslində, göründüdən başqa bir şey deyil.

GÜLYANƏ

6 avqust 2019-cu il

Nə haqdan, nə xalqdan qacmaq olmaz

Yaxud AXC-Müsavatın bir illik ləkəli dövrü...

Azərbaycanın siyasi sisteminde, xüsusi də, sosial şəbəkədə zombileşmiş qaraguruhçu dəstədə özünü "aydan arı - sudan duru" hesab edən AXCP sədri Əli Kərimli yənə də mitinq "arzsusu" ilə çağırışlar etməyə başlayıb. Özü də çağırışlarında özünü "aydan arı-sudan duru" kimi göstərərək, xalqın "qayığısına qalan bir vətəndaş" kimi qələmə verir. Həyəsizləq və əxlaqsızlıq buna deyilir.

Xalqın adından danışmağı sənə kim istiyar verib? Görünür, Ə.Kərimli AXC-Müsavatın bir illik lekəli dövründə etdiyi cinayətləri unudub. Ancaq Ə.Kərimli, İsa Qəmər, Arif Hacılı, Pənah Hüseyn və bu kimi satqınların əməllərini Azərbaycan xalqı unutmayıb. Bu gün həyəscasına yenidən ortaya atılaraq hər kəsi ittiham etmələri, xəyanətdə suçlamaqla özlərini içtimai rəyə demokratik düşərgənin əsas güc merkezi kimi sırmışa çalışmalari, bir dəha belələrinin nə qədər əxlaqsız, mənəviyyatsız və cinayətkar olduqlarının sübutudur. Çünkü naturasında xəyanet olan kəslər üçün isə satqınlıq etmek adı bir şey olub. Tarix və onun canlı şahidləri heç nəyi və heç kimi unutmur.

Mirmahmud Mirəlioğlu: "Əli Kərimli kimi mənəviyyatsız və satqın bu dünyaya gəlməyib"

Elçibəyə yaxınlığı ilə seçilən və Ə.Kərimlinin xəyanətlərindən kifayət qədər məlumatlı olan Mirmahmud Mirəlioğlu həmin dövrləri xatırlayarkən, "Yurd"un fealiyyətində baş verən hadisələrə, birmənalı olaraq, "antielçibəyçilər hərəkatı" adını verib. O, xatırladıb ki, məhz "Yurd" qrupu AXC daxilində fealiyyətə başlayarken, sədri Elçibəy buna xeyir-dua verməmişdi: "Elçibəyin başlanğıc üçün xeyir-duası olmadığına görə, sonrakı dövrlərde çox şəyərərək. Bu məsələ Elçibəyin iştirakı ilə keçirilən qurultayda pik nöqtəsinə çatdı. Qurultaydan bir neçə gün sonra ciddi məsələlər çıxdı ortaya. Sonradan isə, bəlli olundu ki, fondun pulları, məhz Elçibəyə qarşı təbliğata xərclənib".

M.Mirəlioğlu Ə.Kərimovun "Yurd" fealiyyətində güclü arxası olmasına da istisna etməyib. Həmin güclü arxalar isə, birbaşa xarici keşfiyyat orqanları ilə əlaqəli idi: "...Birincisi, ciddi arxaları var idi. İkin-ci, Elçibəyin başlanğıcda xeyir-duası yox idi. Üçüncüsü, xatırladıb ki, Azərbaycanda Demokratianın inkişafı Fondu var idi. Bu, çox təhlükəli bir məsələdir. Həmin fondun Qərbədə və ABŞ-da olan nümayəndələri etiraf edirdilər ki, fondun pulları təyinatı üzrə xərclənməyib. Yəni həmin pulların böyük əksəriyyəti Ə.Kərimliyə gəndərilərək, Elçibəyin əleyhine xərclənib. 1994-cü ilin yanvar ayında həmin "komsolomçu" adlı Ə.Kərimli "Əbülfəz Elçibəy siyasi meyitdir" deyirdi, hətta rus dilində "stavkanı filankəsə edin" bəyanatı verirdi-lərse, "İsa Qəmər də bitib" fikirləri də səslənirdi, demək, sıradan bir məsələ deyildi. Bu adamların arxasında çox ciddi maliyyə dayanırdı".

"AXC-Yurd" mübarizəsi gedib"

AXC-AXCP-nin parçalanması istiqamətində aparılan işlərə qarşı mübarizə apardığını deyən M.Mirəlioğlu onu da bildirib ki, daxildə AXC-Yurd" mübarizəsi gedib: "Ə.Kərimli insanlara "Yurd" a qəbul

ürün ərizə yazdırıldı. Hətta bayaq qeyd etdiyim qurultaydan sonra bu prosesi gücləndirdilər. Yanvarda qurultay oldu, fevralda üzvlərdən ərizələr alınmağa başlandı. Yalnız bundan sonra "cəbhəçilər" anlayırdılar ki, təşkilatın daxilində qruplaşma var. Açıq şəkildə addım atmırlılar. Yalnız onu deyirdilər ki, təşkilatın daxilində bir neçə kollektiv üzv var. Misal üçün, Qadın Hüquqları Cəmiyyəti, "Yurd" İctimai Birliyi və digərləri var. Siyasi partiyaya çevriləndən sonra onların imkanları genişləndi və bu istiqamətdə kurs dəyişildi.

"Öz liderine xəyanət edən imici qazanmış insanla iş birliyində olmaq mümkün deyil" fikrini deyən M.Mirəlioğlu "Yurd"-Müsavat qarşılumasının bütün prosesleri tormozlaşdığını vurğuladı: "1993-cü ilin payızında seçkiləri keçirmək isteyirdik. Bunun baş tutmamasının başlıca səbəbi hakimiyət daxilində "Yurd"-Müsavat qarşıluması olub. Bunlar 1997-1998-ci illərdəki fealiyyətlərində açıq xətə Elçibəy "bitmiş bir insan" kimi qeyd edildi. Məsələ tək maliyyədə və qrantda deyildi. Əsas niyyət iyrənc idi: anti-Elçibəy kursu və Elçibəy xəyanət idi. Prezident İlham Əliyevin məşhur bir ifadəsi var: "Mən liderinə xəyanət etmiş adamlı iş birliyində ola bilmerəm". Bax, bu sonradan əlaqələrin tamamilə qırılmasına getirib çıxarıb ki, öz liderinə xəyanət edən imici qazanmış insanla iş birliyində olmaq mümkün deyil".

Lalə Şövkətin dediklərində: "Azərbaycan siyasetində Əli Kərimlidən çox alçaq və mənəviyyatsız görmədim"

2003-cü ildə Ə.Kərimlinin kurasiyasında olan "Azadlıq" qəzetində Lalə Şövkət haqqda hədsiz təhqirli yazı dərc olundu. Lalə Şövkətin gecikməyən cavabı daha sərt oldu. "Azərbaycan siyasetində belə bir mənəviyyatsızlıq görməmişdim. Adam düşmən olanda, gərək, kişi kimi düşmən oluns. Ə.Kərimlidə çox alçaq səviyyə görürüm".

Araz Əlizadənin dediklərindən: "AXCP tarixində Ə.Kərimli qədər pozuculuq fealiyyəti, Ə.Kərimli qədər Elçibəy əleyhine gedən, bu məsələni təşkilatlaşmış və mobil şəkildə təşkil edib, sonunda xəyanət yolu tutan ikinci bir adam olmayıb. Bu, faktdır və tarixdir. Bu, mənim şəxsi mövqeyim deyil. Bu, Ə.Kərimlinin fealiyyətinin nəticəsi və adıdır".

Sərdar Cəlaloğlu: "Əli Kərimli Əbülfəz Elçibəyi satıb, müxalifətə xəyanət edib"

ADP sədri Sərdar Cəlaloğlu özünün cavab gedişində AXCP sədri Ə.Kərimlini "bombardman" edib. S.Cəlaloğlu bu məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat" qəzetinə açıqlamasında AXCP sədrini "xəyanət simvolu" kimi göstərib: "Baxın, Ə.Kərimlinin nə xalq hərəkatında, nə də sonrakı hərəkatda müsbət xidmətləri olub. Təsadüfən necə olmuşdusa, gəlib Elçibəy haki-

miyyəti zamanında dövlət katibi olmuşdu. Onun həmin dövrədə hakimiyəti daxilində hansı oyulardan çıxdığının şahidi Qurban Məmmədovdur. Ə.Kərimli Əbülfəz Elçibəyi satıb, müxalifətə xəyanət edib. Bu adamda bir kompleks var, özü satqındır deyə, çalışır ki, mümkün qədər çox insanın haqqında satqın obrazı yaratırsın. Özü o qədər oyularda iştirak edib ki, ele bilir, hər kəs onun kimidir. Bəri ayıbına kor olub, dilini sakit qoy..."

Aydın Mirzəzadə: "İsa Qəməberin cəmiyyət adından danışmağa mənəvi haqqı yoxdur"

Azərbaycan Prezidentinin məqsəd-yönlü və milli maraqlara cavab verən uğurlu daxili və xarici siyaseti, Ermənistən və erməni diasporu başda olmaqla, anti-Azərbaycan qüvvələri və onların sifarişlərini yerine yetirən daxili anti-milli qrupları, "5-ci kolon" feallarını ciddi narahat edir: "Hakimiyətə gəlmək" xülyası baş tutmayan, Azərbaycanın siyasi arenasından silinərək tarixin arxivinə gömülmüş bu qruplar hər fürsətdən istifadə edərək, özlərini gündəmə gətirməye çalışır, bunun üçün Azərbaycan dövlətini və xalqını hədəf götürməkdən belə çəkinmirlər. Əli Kərimli, İsa Qəmər, Arif Hacılı kimi arxaik təfəkkürlü siyasi avanturistlər müasir dövrün realilləri və tələbləri, ugursuzluqları, cəmiyyət tərəfindən, birmənli tərzdə inkar olunmaları ilə barışmaq istəmir, hər vəchlə ölkənin siyasi həyatına qayitmağa çalışır. Və elə zənn edirlər ki, mitinqlərlə buna nail ola biləcəklər. Nə qədər səviyyəsiz, cəfəng düşünsə. 25 ildir ki, bu arzu ile yaşayırınsız, sonda biabırçı ugursuzlq. Bu gün kimi bir dənə də olsun səmərəli fikir və ideya müəllifi kimi diqqəti cəlb etməyən alayrımçıq laborant İsa Qəmər bütün ugursuzluqlarının səbəbini özündə axtarmaq, nəticə çıxarmaq əvəzinə, başqlarını ittiham hədəfəne çevirir və bununla da, cəmiyyəti çəşdirə biləcəyini düşünür. Hər kəsə yaxşı melumdur ki, İsa Qəmər ötən əsrin sonlarında Azərbaycan xalqını çörək sınağa çəkən, cəmiyyətin üzələşdiyi kataklizmlərə səbəbkər olan, torpaqlarımızın işğalına şərait yaranan siyasi dəlləllər qrupunun başçılarından biridir. Keçən əsrin 90-ci illərinin əvvəllərində hakimiyətdə olan zaman ölkənin parçalanmaq, vətəndaş mühərabəsi təhlükəsi ilə üz-üzə qaldığını, insanların yeməyə adı çörək belə tapa bilmədiyini nə tez unutdu? Və uğuruma aşparan bir insanın indi hakimiyəti təqnid etməsi nə qədər mənitiq uyğundur?"

A.Mirzəzadə onu da bildirib ki, Ə.Kərimli xaricdən maliyyə destəyi alır, müəyyən insanların adlarını siyahıya salır ki, guya həmin insanların Azərbaycan dövləti tərəfindən sıxışdırılır. Kim xaricdən sığınacaq alımaq istəyir, gətirib Ə.Kərimliyə pul verir. Ə.Kərimli də bir möhürü vurub, onları xaricə yola salmaqla məşğuldur. Ancaq bu gün vətəndaş ailəsinin təhlükəsiz şəraitdə yaşıdığını, onun üçün yeni iş yerlerinin yaradıldığını, övladının təhsil ala biləcəyinin, özünün səhhətinin qorunmasının fərqinə varır. Bütün bunların fonda əli kərimilərin, İsa Qəməberlərin, cəmil həsənlilərin və bu kimi əlaqəsizlərin çağırışı bir günlük xırda ulduz parıltısından başqa bir şey deyil və bu xəyanətkarlar gec-tez ifşa olunmalıdır."

Bəli, hər şey elin gözü qabağındadır. Ən böyük tərəzi də, məhz odur.

Rəfiqə HÜSEYNNOVA

Gunel Məvlud Imanova
25 İyul 2019 - 12:20

Azərbaycan hökumətinə qarşı müxalifətdə olan, guya qadın haqlarını qoruduğunu iddia edən Kemale Benenyarlı evini əlindən alan adamın balaca uşağının şəklini paylaşır, onu bic, ilan adlandırır və anasını təhqir edir. Hətta uşağın anasına qarşı cinsi istismara çağırır. Nə bilim, vallah. Bu adamlar nəyin uğrunda guya mübarizə aparırı? Hansı dəyərlər idi ki, onlar? Nə idi o dəyərlərin adı?

Əli Kərimlinin adımı terror və cinsi zoraklıq çağırışları edir

Vaxtile AXC-nin mitinq və piketlərində qanunsuzluqlar edib, bu vasitə ilə xaricə mühaciret etməyə çalışan, nəticədə, öz isteyinə nail olan cəbhəçi Kəmala Bənənyarlı baredə şok faktlar üzə çıxıb. Məlum olub ki, K.Bənənyarlı ölkədən çıxmamışdan əvvəl, evini bir nəfər satıb və indi də evini satdığı adamlara qarşı mənəvi terror, o cümlədən, insanlığa yaraşmayan hərəkatlar tətbiq etməye çağırıb. Bu baradə "qhtxeber.az" saytının baş redaktoru Sənan Nəcəfov özünün "Facebook" səhifəsində paylaşım edib və növbəti dəlilləri ictimailəşdirib.

Sənan Nəcəfov: "Cəbhəçi başipozuqlara müraciət edərək, ev yiyəsinin xanımına qarşı cinsi zoraklıq (?), övladına isə qəsd edilməsinə çağırıb"

"Günel Mövlud Kəmala Bənənyarlının mənəvi terrorundan yazüb. Bu cəbhəçi qadın evini bir nəfərə satıb, qaçıb xaricə. Amma evini satlığı adamlara qarşı mənəvi terrora başlayıb. Cəbhəçi başipozuqlara müraciət edərək, ev yiyəsinin xanımına qarşı cinsi zoraklıq (?), övladına isə qəsd edilməsinə çağırıb (yanındakılar bu psixi xəstəyə başa salıblar ki, belə çağırışlar almanın polisi tərəfindən sərt qarşılığın deyə, bəzilərini silib). Əlqərəz, mərmi kimi partlamış bu statusa bir-iki cəbhəçi "təəsübkeş" "raqatka" ilə cavab veriblər. Ay nə bilim, "sənin evini əlindən alsalar, onda da belə yazarsan?", "başına gəlsin, görərsən", zad..."

"Elə bilirlər hay-küy salmaqla Kərimli Əli bandasını hər zaman müdafiə edəcəklər. Ay-hay..."

S.Nəcəfov K.Bənənyarlının ittihamlarına məruz qalan şəxsin əlindəki bütün sənədləri ortaya qoymuşunu, bu vasitə ilə qarşı tərəfi və dəstəkçilərini susdurduqlarını qeyd edib: "Həmin Kəmala Bənənyarlının bullinqinin qurbanı olan şəxs də, eləmə tənbəllik, bütün sənədləri qoyp ortaya. Ala, bu da sizə fakt. Mumlayıblar. Elə bilirlər, hay-küy salmaqla Kərimli Əli bandasını hər zaman müdafiə edəcəklər. Ay-hay..."

Ələkbər Əliyev: "Bu çuşkadrom, ölkəyə rəhbərlik etmək istəyir..."

Daha bir maraqlı məqam isə, mühacirətdə olan Ələkbər Əliyevin statusu ilə bağlıdır. Məsələyə münasibət bildirən mühacir Ə.Kərimlini və etrafını "çuşkadrom" adlandırıb. S.Nəcəfov həmin paylaşımı da edib: Yekunda isə mühacirətdə olan Ələkbərin yazılışı statusa baxın. Mənə, Kərimli Əli komandası üçün ən doğru "bəy tərifidir": bu çuşkadrom, ölkəyə rəhbərlik etmək istəyir. Əslində isə, bu "terrorçular" deməli idi. Bunların iç üzü budur. Mütəqə ehtiyatlı olmaq lazımdır, mütəqə. Zəpalçı çəkilmiş qumbaranı psixi xəstə elinə verib, ona alqış deməyin sonu çooox təhlükəlidir".

Nəticə olaraq isə, bu cür qənaətə gəlmək olar ki, artıq Ə.Kərimlinin və etrafının simasızlığı göz öündədir və bu faktlar onları, əslində, hansı yuvarın quşları olduğunu bir daha təsdiq edir.

Rövşən RƏSULOV

Müxtəlif qarantıq
mənbələrdən külli
miqdarda qrant və
ianə alaraq "youtube" və
"facebook" kimi sosial şə-
bəkə seqmentləri üzərindən
Azərbaycan hakimiyətinə
qarşı qarayaxma kampani-
yası aparan, bir çox hallar-
da, hətta dövlət maraqları-
na zidd informasiya müha-
ribəsinə qoşulan "Osman-
qızı", "Azərbaycan saatı",
"Azad söz", "Made in Azer-
baijan" kimi kanalların daha
bir saxtakarlığı üzər çıxıb.
Söhbət Sevinc Osmanqızı-
nın, Qənimət Zahidin, Tural
Sadıqlının, Məhəmməd Mirzə-
zəlinin və başqalarının
"youtube" kanallarının abu-
nəciliyini, canlı yayım və
statik videoların baxış və
"like" indikatorlarını pullu
texniki xidmətlərdən istifa-
de etməklə qaldırmasından
gedir.

İlk olaraq, qeyd edək ki, "Osmanqızı" və "Azərbaycan saatı" kanallarının pullu "like" və baxış xidmətlərindən istifadə etməsi halları zaman-zaman ifşa olunub. Lakin S.Osmanqızı və Q.Zahid hər dəfə bunu inkar edərək, hakimiyətin böhtəni kimi qələmə veriblər.

Bir müddət öncə, Sevinc Osmanqızı pullu "like" xidmətdən istifadə etdiyini pərdələmək üçün AXCP sədri Ə.Kərimli ile müsahibədə deyib ki, guya hakimiyəti müdafiə edənlərin "dislikeleri" sonradan çevrililə "like" olur. Təbii ki,

АВТОМАТИЗИРОВАННЫЙ СЕРВИС ПО НАКРУТКЕ ЗРИТЕЛЕЙ,
ПРОСМОТРОВ И ПОДПИСЧИКОВ НА ВАШ TWITCH И YOUTUBE КАНАЛ

Прайс-лист

Twitch

Youtube

ДЛЯ СТАРТА

Пакет 20 зрителей

1 день - 100 руб.
1 месяц - 1000 руб.

НОВИЧОК

Пакет 50 зрителей

1 час - 50 руб.
1 день - 200 руб.
1 неделя - 500 руб.

СТУДЕНТ

Пакет 100 зрителей

1 час - 80 руб.
1 день - 250 руб.
1 неделя - 1000 руб.

ПРОДВИНУТЫЙ

Пакет 200 зрителей

1 час - 130 руб.
1 день - 500 руб.
1 неделя - 1500 руб.

mütənasiblik təşkil etməlidir. Əks halda, saxta "like" işi dərhal ifşa olunar...

Diqqətlə fikir versəniz, görə-

ceksiniz ki, yuxarıda adları çəkilən kanallarda canlı yayım başlamazdan önce gözəylənlərin sayı 20-30 nəfər, "like" isə 35-40 arası olur. İlk mərhələdə onların trollarının "zəhməti" diqqət çəkir. Lakin canlı yayım başlayan kimi, baxış və "like" sürətlə artmağa başlayır, 1000-i keçidkən sonra isə, zeifləyir və dayanır. Niye? Beləliklə də, gəlirik məsələnin əsas mahiyyətinə və yuxarıda adları çəkilən saytlardan alınan baxış və "like" sayılarının limit və qiymətlərinə.

Kütləvi rəysilmə və bloklama əməliyyatlarına baxmayaraq, sosial şəbəkə istifadəçilərinin "dislikeleri" qarşısında tab getirə bilməyən S.Osmanqızı, Q.Zahid, T.Sadıqli, M.Mirzəli və başqaları pullu "like", baxış və abunə ümidi qalıblar. Bunu isə indi haqqında danışacağımız sayt və proqramlar vasitəsilə reallaşdırırlar.

"DoktorSMM" saytı 100 minlik auditoriya çərçivəsində 1000 canlı baxış təxminən 10 dollara satır. Bu saytda 1000 "like" və 1000 abune

na sevinən kanal sahibləri insanların videoları bəyənməmələrini "saxta dislike" adlandırlar.

Hələ bu ilin fevral ayında "youtube" şirkətinin rəsmisi Tom Leung "dislike" funksiyasının tədricen yığışdırılmasının planlaşdırıldıqını bildirmişdi. Məhz o vaxtdan başlayaraq, "dislike" funksiyasına münasibətdə alqoritmalar sərtləşdirildi, hətta kanallar üçün monetizasiya çərçivəsində əlavə "like" funksiyaları verildi. Yəni anlaşılan odur ki,

fi deyildi ki, çoxdanki "dostlar" olan Məhəmməd Mirzəli ilə Tural Sadıqlı onların "youtube" kanallarına ayrlımlı 80 min avro qranta görə bir neçə ay əvvəl bir-birini ifşa və təh-qir etmiş, əlaqələrini tam kəmişlər.

Onu da unutmaq lazım deyil ki, adları çəkilən antimillli ünsürlərin saxta fəaliyyəti, pullu "like", baxış və abunə xidmətləri onları elə ilk canlı yayım efrindəcə ifşa edir. Əgər onların abunəciliyi və izləyici-

"FEYKTUBER" LƏRİN SAXTAKARLIQLARI HAQQINDA...

VƏ YA "OSMANQIZI", "AZƏRBAYCAN SAATI", "AZAD SÖZ",
"MADE İN AZERBAIJAN" KANALLARI "ABUNƏ", "LİKE" VƏ
"BAXIŞ" SAYINI HANSI FIRILDAQ YOLLARLA ARTIRIR?

Birincisi, daha çox Ə.Kərimli canlı efrir çıxan zaman "Osmanqızı" və "Azərbaycan saatı" kanalları öncədən "youtube" üçün "like" və baxış sayını artırma xidməti göstərən "DoktorSMM", "Soclike", "AVI1" və başqa saylatdan baxış və "like" alırlar.

Niyə məhz baxış, sonra isə "like"?

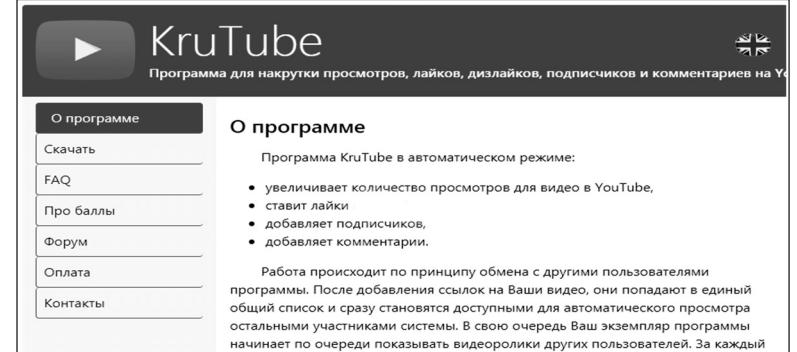
Cünki "like" artımı baxış sayı ilə

müvafiq olaraq, 44 və 56 dollara təklif edilir.

- "Soclike" saytı 10 min baxışı 31, 1000 "ikeni" 25, 1000 abunəni isə 23 dollara təklif edir.

- "AVI1" saytı da 1000 baxış, 1000 abunə və 1000 "ikeni" ümumiyyətkdə, 132 dollara təqdim edir.

Göründüyü kimi, Sevinc Osmanqızı, Qənimət Zahid, Tural Sadıqlı, Məhəmməd Mirzəli və başqaları kanallarına abunəciliyi, canlı efrir üçün baxışı və "likeleri" bu cür elə edirlər. Bir məqama da xüsusi diqqət yetirmək lazımdır ki, Ə.Kərimli canlı efrir çıxarkən öncədən

əslində, S.Osmanqızını, Q.Zahidi, T.Sadıqlını, M.Mirzəlini və başqalarını bəyənməyənlərin "dislikeleri"

lərinin sayı real olsayıdı, kanaların-daki canlı yayımlara baxanları sayı 1 faizi keçərdi. Əgər 116 min "izləyicisi" olan "Osmanqızı" kanalına 0,6 faizlik, 138 min "izləyicisi" olan "Azərbaycan saatı" kanalına 0,4 faizlik, 150 min "izləyicisi" olan "Azad söz" kanalına 0,3 faizlik, 141 min "izləyicisi" olan "Made in Azerbaijan" kanalına 0,4 faizlik baxış olursa, onların saxtakar fəaliyyəti, "feyktuber"liyi bir daha aydın olur.

Avgustun 4-də YAP Gənclər Birliyinin "facebook" sehifəsində paylaşılmış materiallar Sevinc Osmanqızı, Qənimət Zahid kimilərin "like" və baxış sırlıdağı, tam mənada, ifşa etmişdi. Həmin video və paylaşımın linklərini də əlavə edirik ki, insanlar əsl həqiqətlər haqqında real məlumat alsınlar:

- <https://www.youtube.com/watch?v=ZPjCQuSTVU&t=33s>
- <https://www.youtube.com/watch?v=TBB3S6NOOQo>
- <https://www.facebook.com/NAPYoutuhnion/videos/614293958977892/>
- <https://www.facebook.com/NAPYoutuhnion/video/2609107302446430/>

P.S. "Like" əməlinin ifşa olunasına reaksiya verən Sevinc Osmanqızı özünü yenidən ifşa edib. Paylaşdığı postunda 4500 "like"nin 400 dollara başa gəldiyini yazmaqla, əslində, özünün saxta reytinq və "like" yığmaqla məşğul olduğunu etiraf edib.

S.Osmanqızı nə qədər arzulasa da, hakimiyət onun kimi qeyri-ciddi və populist birisine zamanını heç vaxt serf etməz...

Ramil Vəlibəyov,
YAP Nizami rayon təşkilatı
GB sədrinin müavini,
siyasi elmlər üzrə fəlsəfə doktoru

təxminen 3000 baxış və 3000 "like" alınır. Lakin AXCP sədrindən başqa kimin canlı efrir çıxmışından asılı olmayaraq, 1000 baxış və "like" dən çox alınır. Bunu da həmin kanallardakı canlı yayımları izleyenler aydın şəkildə müşahidə edə bilərlər. Fikir verdinizsə, sayt və proqramların təqdim etdikləri xidmətlər içərisində pullu "dislike" yoxdur. "Dislike" ancaq real "youtube" izleyicilərinin münasibətinin neticəsidir. Sadəcə olaraq, "youtube" alqoritmaları ele düzənlənib ki, her hansı bir canlı yayımı, yaxud statik videoya coxsayılı "dislike" olursa, "youtube" onu spam kimi qəbul edir və filtrasıyla silir. Bu

texminen 3000 baxış və 3000 "like" alınır. Lakin AXCP sədrindən başqa kimin canlı efrir çıxmışından asılı olmayaraq, 1000 baxış və "like" dən çox alınır. Bunu da həmin kanallardakı canlı yayımları izleyenler aydın şəkildə müşahidə edə bilərlər. Fikir verdinizsə, sayt və proqramların təqdim etdikləri xidmətlər içərisində pullu "dislike" yoxdur. "Dislike" ancaq real "youtube" izleyicilərinin münasibətinin neticəsidir. Sadəcə olaraq, "youtube" onu spam kimi qəbul edir və filtrasıyla silir. Təsadü-

6 avqust 2019-cu il

Müsavat yenidən “qaynayır”

Qurultay öncəsi sərt və amansız ittihamlar, hətta sətiraltı təhqirlər artan xətlə inkişaf edir

Yeşin ki, Müsavatın sonuncu qurultayından sonra baş və rən qalmaqlar və partiyada-xili narazılıqlar barədə çoxlarının məlumatı var. Xüsusilə, qurultay zamanı başçanlıqda namizədlərin baş-qan seçkisi zamanı saxtakarlıqlara yol verilməsi barədə irəlin sürdükəri iddialar, bunun ardınca isə, verilən istefalar, hələ də söz-söhbət ola-raq qalmaqdadır. Ümumiyyətlə, sabiq başçan İsa Qəmbərin öz yerini açıq-aydın şəkildə Arif Hacılıya təhvil verməsi Müsavatdaxili problem-lərin tükənmədiyini, əksinə, artlığı-ni isbatlayır.

Partiyanın divanı başçanlığa iddialı Yadigar Sadıqlını və tərəfdarlarını hədəfə aldı

Bu arada, Müsavatın növbəti qurultayı yaxınlaşır və indi de həmin qurultay ətrafında kəskin polemikala start verilib. Xüsusilə, Müsavatın divan üzvü Yadigar Sadıqlının həzirki başçan A.Hacılıya opponent olacağdı rəsədə açıqlama vermesi qarşıq vəziyyətin çərçivədən çıxmamasına səbəb olub. Hətta sonuncu iclasda Y.Sadiqlının özü iştirak etməsə belə, həm ona, həm də ona dəstək verən digər divan üzvlərinə - Yafez Həsənova, Kənül Şamilqızına və Nəmet Kerimliyə xəbərdarlıqlar olunub. Xəbərdarlıq Y.Sadiqlının və ona dəstək göstərən qrup üzvlərinin Müsavat daxilində qəsdən gərginlik yaratmaq cəhdinə görə verilib ki, qarşı tərəf bu ittihamları redd edir.

Yadigar Sadıqlının ittihamı: “Müşahidə etdiyimiz isterik reaksiya ağızları yummaq cəhdini ya arqument çatışmazlığından doğur, ya da antidemokratik zehniyyətdən...”

O da əbəs deyil ki, Y.Sadiqliya xəbərdarlıq ediləndən sonra o, dərhal sosial şəbəkə vasitəsi ilə status paylaşıb və yazıb: “Müsavat partiyasının növbədənənar divanı keçirilib. Lənkəranda olduğum üçün, iştirak edə bilmədiyim iclasda partiya nizamnaməsinə zidd qərar qəbul edilib. Seçki rəqabeti zamanı qaçılmaz olan tənqidlərə, iradlara normal reaksiya verib partiyani, müsbət mənada, gündəmə getirmək, burada plüralist mühitin, ədalətli rəqabetin olduğunu göstərmək mümkün idi. Bunun əvəzində, müşahidə etdiyimiz isterik reaksiya (bunun 95%-i qapalı qrupdadır, çox şeyi ictimaiyyət bilmir), ağızları yummaq cəhdini ya arqument çatışmazlığından doğur, ya da antidemokratik zehniyyətdən. Ya da hər ikisindən”.

Başcan müavini Səxavət Soltanlı dərhal cavab verib: “İnsanlar kimin nəyi nəyə görə etdiyini, murdar əməllərini duyğu sümrusu ilə gizlətmək cəhdini yaxşı görür...”

Y.Sadiqlının statusu isə, A.Hacılı təref-

Hazırda ictimai-siyasi proses-lərin mühüm tərkib hissəsinə çevrilmiş sosial şəbəkələr və sosial media vasitələri ictimai əhəmiyyətli problemlərin müzakirəsi baxımından mühüm əhəmiyyət daşıyır. Bu baxımdan, siyasi proseslərin subyektlərinin sosial şəbəkələrdə fikirləri və hərəkətləri də daha çox diqqəti cəlb edir.

Xaricdə erməni diasporunun, eləcə də antimillli dairələrin birbaşa təbliğat ruporuna çevrilən radikal qruplar öz internet resurslarından istifadə edərək vətəndaşları itaatsizliyə çağırır, çirkin siyasi maraqlarına uyğun spekulasiyalar edirlər. Bu baxımdan, ABŞda fəaliyyətinin birbaşa ermənilərlə sinxronlaşdırın, ingilisdilli əyalət tribunasının mübəlliği Sevinc Osmanqızı dəha da feallaşır. Cinayətkarlaraya cinayət əməline görə dəstək olması, bir dəha onun konkret olaraq, bu oyunlarda barmaqarası birlik nümayiş etdirir. Məqsədi də cinayət faktından diqqəti yayanırmak və ənənəvi “siyasi məhbus” məsələsini gündəmə getirməklə, bundan dividend götürməye çalışmasıdır. Bu məkrilə sənərilərini S.Osmanqızı vastelisə dövriyyəyə buraxmaları da təsadüf sayılamamalıdır. “Siyasi məhbus” məsələsini özləri üçün biznes sahəsinə çevirən,

İngilisdilli əyalət tribunası

Sevinc Osmanqızının növbəti avantürası

qaraguru xisletini bir daha göstərdi. Görünün budur ki, xarici təxribatçı və ermənipərəst dairələrin dəstəyi ilə bu mövzunu ortaya atmaqla destruktiv, antimillli fəaliyyətləri artırmaq üçün babat qrant alıblar.

“Soros”un mənəvi qızı Sevinc Osmanqızının mənəviyyatsızlığı

“Soros”un mənəvi qızı sayılan Sevinc Osmanqızının hazırda irəli verilmesi bu siyasi oyunun mahiyyətini çıpalığı ilə ortaya qoymaqla, bir dəha onun məqəviyyətsiz və əlaqəsiz olduğunu sübut edir. S.Osmanqızı aşırı qədər satqındır ki, hətta “20 Yanvar, 20 noyabr, Xocalı və xalqımızın başına getirilən digər faciələrdə olanları bilmək haqqımız ve borcumuz deyil” deyir. S.Osmanqızını nə qədər vəhşi, faşist adlandırsa da, ondan da ağır bir söz axtarışına çıxdım. Tapdığım söz insan yox, İBLİS oldu. Bəli, S.Osmanqızı iblisdir. Çünkü hətta “Sarkisan bełe, etiraf edir və Xocalıda insanları bile-bile qırıqlar” deyir, bu iblis və onun kimilər - Orduxanlılar, Fərəddinlər, Vidadilər, Yunuslar, Xədicələr erməni təsəssübükləri bunu anlamırlar. Çünkü bu qərəzlər, üfunət dolu, idbar, an-

çekmesini böyük bacı kimi də tələb etmişəm. Onun bu məsuliyyətsiz mövqeyi bir dəha onun əqidəsini göstərir.” L.Hacıyeva, bacısının mövqeyinə görə, atası mərhum Osman Mirzəyevin adının hallandırıldığını, onun ruhunun inciməsindən narahat olduğunu da qeyd edib: “Onunla bağlı müzakirələrde atamın adının hallandırılması, Osman Mirzəyevin adının belə müzakirələrdə çəkilməsi mənənə rahatlıq vermir. Bütün bunları nəzərə alaraq, mətbuat vasitəsilə bəyan etmə istəyirəm ki, məni Sevinc Osman qızı Mirzəyeva ilə artıq heç nə bağlamır”.

Göründüyü kimi, doğma bacısı L.Hacıyevanın da ondan imtina etməsi təccübülü deyil. Amma bu, bir reallıqdır ki, xaricdə oturub erməni dəyirmanına su tökmək, Azərbaycan dövləti haqqında qərəzlər fikirlər sələndirmək, təxribatçı video-roliklərə cəmiyyətimizdə çəşqinqılı yaratmağa cəhd etmək heç kimə, eləcə də, heç bir ailəyə başucalığı getirməz.

Eyni zamanda, bu ingilisdilli əyalət tribunaçısı S.Osmanqızı anlamalıdır ki, Azərbaycanda onlara yer yoxdur. Onların əsl mahiyyəti alət olmaqdır və onlar öz istifadə müdafiələrini çıxdan bitiriblər.

R.HÜSEYNOVA

Batma təhlükəsi ilə üzləşən 6 nəfər xilas edilib

Batma təhlükəsi ilə üzləşən 6 nəfər xilas olub. AZERTAC-a Fövqəladə Hallar Nazirliyindən verilən məlumatə görə, dünən nazirliyin Kiçikxəmli Gəmilərə Nəzarət və Sularda Xilasət Mə Dövlət Xidməti tərəfindən Xaçmaz, Mərdəkan, Qobustan, Nardaran 2 və Bilgəh sularda xilasət mə mənətəqələrinin ərazisində çimərkən batma təhlükəsi ilə üzləşən 6 nəfər xilas edilib.

Rövşən RƏSULOV

Azadlıq hüququ və işgəncələrin qadağan olunması

Işgəncənin subyektləri dövlətin vəzifəli şəxsləri, dövlətin rəsmi şəxsi kimi çıxış edən başqa şəxslər ola bilər. Burada dövlətin vəzifəli şəxs dedikdə, dövlət adından çıxış edən şəxs başa düşülməlidir. Dövlətin rəsmi şəxsi kimi çıxış edən başqa şəxslər-vəzifəli şəxs olmasa da, müəyyən nəzarət funksiyasını yerinə yetirən şəxslər başa düşülər. Digər şəxslər isə, ancaq dövlətin vəzifəli şəxsləri və rəsmi şəxs kimi çıxış edən başqa şəxslərin təhriki və ya göz yumması ilə işgəncələrə yol verirsə, işgəncə cinayətinin subyektinə çevrilir.

Dövlətin vəzifəli şəxsi və ya rəsmi şəxsi kimi çıxış edən şəxslərin nəzərdə tutulmuş cinayəti töretnəsi, onların həm hərəkəti, həm də hərəkətsizliyi ilə baş verə bilər. Burada hərəkət işgəncə verilməsi barədə emr, göstəriş verilməsində və ya konkret icrada ifadə oluna bilər. Hərəkətsizlik isə - həmin şəxslərin işgəncənin tətbiqi ilə bağlı məlumat aldıqdan sonra və ya onların töredildiyi vaxt buna yol verməsi, qarşısının alınması üçün heç bir tədbir görməməsi, hərəkəti töredən şəxslərin məsuliyyətə cəlb olunmasına laqeydlik göstərməsidir.

Törədilən hərəkətlər qəsdən əhatə olunmalıdır. Cinayəti töredən şəxs öz əməlinin ictimai tehlükəli olduğunu dərk etməlidir. Onun ictimai tehlükəli nəticələrini qabaqcadan görməli, bunları arzu etməli ya da belə nəticələrin baş verməsinə şüurlu surətdə yol verməlidir.

Konvensiya eəsasən, aöri və eçəblər qanuni sanksiya nəticəsində yaranarsa (məsələn, məhkəmə tərəfindən azadlıqdan məhrumetmə) və ya qanuni sanksiyasının tətbiqi nəticəsində tesadüfən yaranarsa, o zaman işgəncə anlayışı ilə əhatə olunmur. Nəzərə almaq lazımdır ki, qanuni sanksiya işgəncə həddinə çatmamalıdır.

İşgəncə, döymə, təhqir, məisət zorakılığı, ailədaxili zorakılıq, şərəf və ləyaqəti alçaldan hərəkətlərə, demək olar ki, hər yerde rast gəlinir. Məisətdə, ailedə, işdə, küçədə, azadlıqdan məhrumetmə yerlərində, herbi hissələrdə və s. İşgəncə ilə bağlı Beynəlxalq Konvensiyalarda bu, Konvensiyaya qoşulmuş dövlətlərin özərinə çox ciddi öhdəliklər qoyulmuşdur. Beynəlxalq aktılarda yaşama hüququ-nun məhdudlaşdırılması nəzərdə tutulsa da,

Dərini cavanlaşdırın ətirli vannalar

Bütün vannaların təsir gücü ləpədən zamanlardan sübut edilib. Müalicəvi effektə malik bitkilər dəridən orqanizma daxil olaraq sağlamlaşdırıcı təsir edir və xoş əhval-ruhiyyə yaradır. Bundan başqa, bitki vannaları bədənə özünəməxsus zərif ətir bəxş edir. Xoş ətirli vanna çox asanlıqla hazırlanaraq yorğunluğu aradan qaldırır, sinir sistemimə səkitləşdirici təsir göstərir, dərini cavanlaşdırır və təmizləyir.

Gigiyenik və müalicə məqsədilə tətbiq edilən vanna qəbulu dərin solğunluq və quruluğunun qarşısını alaraq stress əleyhinə təsir göstərir. Vanna suyuna müxtəlif komponentlər əlavə edərək ona yüngülləşdirici, tonuslandıracı, cavanlaşdırıcı, təmizləyici və s. digər effektlər vermək olar. AZƏRTAC dəri üçün faydalı olan bəzi müalicəvi vanna reseptlərini təqdim edir.

Vanilli vanna: yorğunluq zamanı 8 damci vanil yağı və 200 ml qaymaq vannasının 12 dəqiqə qəbul edilməsi müsbət təsir göstərir.

Kəcəvər vannası: 5 xörək qaşığı kəcəvər kökümsovu 1 litr qaynar suda 10 dəqiqə dəmləniləndən sonra vannaya əlavə edilib 10 dəqiqə qəbul edilməsi bədənə gümrəhli verir və derini qidalandırır.

Ətirli vanna: 2 xörək qaşığı bal, hərəsindən 2 damci olmaqla adacayı yağı və jasmin yağından ibarət 15 dəqiqə vanna qəbulu xoş ətir gəlməsinə səbəb olur.

Kəkklikotu vannası: hərəsindən 100 qram olmaqla dərman xəşəmbül otu və kəkklikotu 2 litr qaynar suda 2 saat dəmlənilir. Günsəri 15 dəqiqə olmaqla 10 vanna qəbul edilir.

Qara çay vannası: 4 desert qaşığı qara çayın üzərinə 250-300 ml qaynar su əlavə edilərək 10-15 dəqiqə dəmlənilir. Onun qəbul edilməsi orqanizmi tonuslandıracı, dəriyə zəif qaralma effekti verir.

Duz vannası: 1.5 kilogram dəniz və ya xörək duzu bütün vannaya əlavə edilərək qarışdırılır. Ariqlamaq istəyənlər və dərisində qırışlar olanlar üçün çox səmərəlidir.

Yağlı dəri üçün: 4:4:3:2 nisbətində cökə çıçəyi, qaraqıniq otu, daşotu və ardıc meyveləri qarışdırılıb dəmlənilir və 10-15 dəqiqə qəbul edilir.

Quru dəri üçün: ayrıca zəyərək toxumu və aptek çobanyastığı dəmlənilir, vannaya əlavə edilir və 10-15 dəqiqə qəbul edilir.

Uşaqlar vanna: hərəsindən 40 qram olmaqla qaraqıniq otu, yatiqqanqal otu, dəvədabani yarpağı, gülümbar çiçəyi və üçrəng bənövşə otu qarışdırılır. Üzerinə 3 litr qaynar su əlavə edilərək 2 saat dəmlənilir. 8-10 dəqiqə müddətində körpə uşaqlar vanna edilir.

Mikhail Sumacherin oğlu atasının izi ilə gedir

Ölcsənəvi avtomobil sürücüsü Mikhail Şumacherin 20 yaşlı oğlu Mik Şumacher, Macarıstanda keçirilən Formula 2 üzrə 8-ci mövsümün ikinci yarısında birinci oldu. SIA-nın məlumatına görə Prema komandasının Alman pilotu Mik Şumacher, Macarıstanın paytaxtı Budapeştəki keçirilən Formula 2-nin 28 dövrə yarısında 43:

59.841 vaxtı ilə damalı bayrağa çatdı. Keçən il Formula 3 Avropa çempionatının pilotlarını bitirən Mik Şumacher, F2 karyerasının ilk yarış qalibi oldu. 2019 Formula 2 Dünya Çempionatındaki hesabını 45-e yüksəldən Şumacher, pilotların lideri Nyuk de Vriesdən 151 xalla 11-ci pillədə qərarlaşıdı.

ELAN

Texniki İnvəntarlaşdırma və Mülkiyyət Hüquqlarının Qeydiyyatı İdarəsi tərəfindən Əhmədov Hikmət Komissar oğdunun adına verilmiş ÖM seriyali 016484 nömrəli qeydiyyat vəsiqəsi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

***

Bakı şəhəri Sabunçu rayonu Bakıxanov qəsəbəsi, Ərəblinski küçəsi, ev 14 A, mənzil 6 ünvanda yaşayan Andina Natalya İvanovanın adına verilmiş çıxarış və texniki pasport itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:
Bəhrəz Quliyev
Baş redaktorun müavini:
Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.
Səhadətnamə: № 022492
<http://www.ses-news.az>
<http://www.sesqazeti.az>
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 **Faks:** 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müellifin mövqeyi üst-üstə düşməye bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnir.
"Azərbaycan" nəşriyatında çap olunur.
Qəzetdə AzəRTAC, SIA və AZADINFORM informasiya agentliyinin məlumatlarından istifadə olunur.

Ses

Son sahifə

6 avqust

Güləş üzrə yığmamız dünya ikincisi oldu!

Böləğəstanın paytaxtı Sofiyada keçirilən yeniyetmə güləşçilər arasında dünya çempionatına yekun vurulub. SIA-nın xəberinə görə, Yunan-Roma güləşü üzrə yığmamız mundialda uğurlu çıxış edib. Sofiyaya yollanan 8 güləşçidən 5-i fəxri kürsüyə qalxıb. Nihat Məmmədli (55 kq) və Laçın Vəliyev (92 kq) dünya çempionu olub. Ziya Babaşovla (48 kq) Elmir Əliyev (51 kq) gümüş, Fərid Sadıxlı (45 kq) isə bürünc medal qazanıb.

Beləliklə, güləşçilərimizin uğurlu çıxışı nəticəsində millimiz 123 xalla komanda hesabında dünya ikincisi olub. İran 148 xalla birinci, Rusiya isə 99 xalla üçüncü yeri tutub. Yunan-Roma güləşçilərimiz dünya çempionatında 5 medal (2 qızıl, 2 gümüş, 1 bürünc) qazanıb.

"Qarabağ" və "Neftçi"nin Avroliqadakı rəqibləri açıqlanıb

Futbol üzrə Avropa Liqasının pley-off mərhələsinin püşkü atılıb. UEFA-nın Nyondakı qərargahında keçirilən tədbirdə Avroliqadakı təmsilçimiz "Neftçi"nin və Çempionlar Liqasında mübarizə aparan "Qarabağ"ın Avroliqanın pley-offdakı potensial rəqibləri məlum olub. Belə ki, "Ağ-qaralar" 3-cü mərhələdə İsrailin "Bney Yehuda" klubunu mübarizədən kənarlaşdırısa, pley-offda "Malmö" (İsveç) - "Jrinski" (Bosniya və Herseqovina) cütünün qalibi ilə karşılaşacaq. Paytaxt temsilçisi pley-offa çıxsa, ilk matçını səfərdə keçirəcək.

Diger bir təmsilçimiz "Qarabağ" da, UEFA Çempionlar Liqasının 3-cü təsnifat mərhələsində APOEL sədini keçə bilməsə, yoluna Avropa Liqasının pley-off mərhələsində davam edəcək. UEFA-nın rəsmi saytında yer alan məlumatə görə, artıq Ağdam təmsilçisinin qitənin ikinci dərəcəli klub turnirindəki potensial rəqibləri də müəyyənləşib.

Qurban Qurbanovun komandası Kipr klubuna məğlub olsa, Avroliqanın pley-off mərhələsində "Sutyeska" (Çernogoriya) - "Linfield" (Şimali İrlandiya) cütünün qalibi ilə karşılaşacaq. "Qarabağ" Avroliqaya düşsə, ilk oyunu səfərdə keçirəcək. Qeyd edək ki, Avropa Liqasında pley-off mərhələsinin oyunları avqustun 22-də və 29-da keçiriləcək.

"Barselona" ŞOKDA: Messi zədələndi

Barselona"nın kapitanı Lionel Messi zədələndi. Klubun rəsmi saytında yer alan məlumatə görə, 32 yaşlı hücumçu topuq nahiyyəsində aldığı zədə səbəbindən ABŞ-da keçiriləcək təlim-məşq toplantısına aparılmayıb. Messinin Barselonada qalacağı və La Liga başlayanadək klubun təlimlərinə qoşulmağa çalışacağı bildirilib.

Qeyd edək ki, "Barselona" avqustun 7-də "Napoli"ye avqustun 10-da "Miçiqan" a qarşı yoldaşlıq matçı keçirəcək.

"Mançester Yunayted" 87 milyon avroya futbolçu transfer etdi!

"Mançester Yunayted" uzun müddətdir danışq apardığı Harri Maquayr keçidini reallaşdırıb. İngilis klubunun rəsmi saytında yer alan məlumatda deyilir ki, "qırmızı şeytanlar" "Lester" in müdafiəcini 80 milyon funt-sterlinqə (təqribən 87 milyon avro) transfer edib. Onunla 6 illik müqavilə imzalanıb. Maquayr "Mançester Yunayted" de oynamağın böyük şans olduğunu və burda olmaqdan zövq aldığı bildirilib.

Qeyd edək ki, Maquayr dönyanın ən bahalı müdafiəcisi kimi futbol tarixinə düşüb. Buna qədər rekord "Liverpul" un müdafiəcisi Virgil van Deykə məxsus idi. Mersisaydlılar hollandiyalı futbolçunu 2018-ci ildə "Southampton"dan 82 milyon avroya transfer etmişdi.

Qəzet bazar və bazar ertəsindən başqa hər gün nəşr olunur
Tiraj: 4600